



Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra aplikované ekonomie a ekonomiky

Bakalářská práce

Hodnocení a měření výkonnosti podniku

Vypracoval: Jakub Študlar
Vedoucí práce: Ing. Tomáš Volek, Ph.D.

České Budějovice 2021

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Jakub ŠTUDLAR**
Osobní číslo: **E18249**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Obchodní podnikání**
Téma práce: **Hodnocení a měření výkonnosti podniku**
Zadávající katedra: **Katedra ekonomiky**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je zhodnotit ekonomickou výkonnost zvoleného podniku a provést komparaci s konkurenčními podniky

Osnova:

1. Měření ekonomické výkonnosti podniku
2. Finanční analýza podniku
3. Charakteristika zvoleného podniku
4. Analýza ekonomické výkonnosti zvoleného podniku
5. Komparace ekonomické výkonnosti podniku s konkurenčními podniky

Rozsah pracovní zprávy: **40-50 stran**

Rozsah grafických prací:

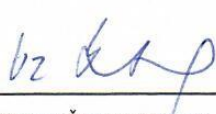
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

- Gillespie, A. (2013). Business economics (Second edition). Oxford: Oxford University Press.
Kislingerová, E. (2010). Manažerské finance (3. vyd). V Praze: C.H. Beck.
Kubíčková, D., Jindřichovská, I. (2015). Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy. V Praze: C. H. Beck.
Růčková, P. (2019). Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi (6. aktualizované vydání). Praha: Grada Publishing.
Synek, M. (2011). Manažerská ekonomika. (5., aktualiz. a dopl. vyd). Praha: Grada.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Tomáš Volek, Ph.D.**
Katedra ekonomiky

Datum zadání bakalářské práce: 21. ledna 2020
Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2021



doc. Dr. Ing. Dagmar Škodová Parmová
děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (26)
370 05 České Budějovice



Ing. Jiří Alina, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 10. března 2020

Čestné prohlášení

Prohlášení Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to – v nezkrácené podobě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum:

.....

Podpis studenta

Poděkování

Touto cestou bych rád poděkoval mému vedoucímu bakalářské práce Ing. Tomášovi Volkovi, Ph.D. za jeho cenné informace a odborné vedení v průběhu celé práce. Dále bych chtěl poděkovat své rodině a přátelům za velkou podporu během studia.

Obsah

1	ÚVOD.....	9
2	LITERÁRNÍ REŠERŠE	10
2.1	Podnik a pojetí jeho výkonnosti	10
2.1.1	Výkonnost.....	10
2.1.2	Měření výkonnosti	11
2.2	Podnik.....	12
2.2.1	Současný podnik	12
2.3	Klasické ukazatele.....	13
2.3.1	Absolutní ukazatele.....	13
2.3.2	Rozdílové ukazatele	13
2.3.3	Poměrové ukazatele.....	13
2.4	Aplikace finanční analýzy při měření výkonnosti podniku.....	14
2.4.1	Zdroje informací pro finanční analýzu	15
2.5	Ukazatele finanční analýzy	17
2.5.1	Absolutní ukazatele.....	17
2.5.2	Poměrové ukazatele.....	18
2.6	Souhrnné indexy hodnocení podniku	25
2.6.1	Model IN.....	25
2.6.2	Altmanovo Z-skóre.....	26
2.6.3	Tafflerův model.....	28
2.6.4	Kralickův Quicktest.....	29
2.6.5	Bilanční analýza I dle Rudolfa Douchy	30
2.6.6	Ekonomicky přidaná hodnota (EVA)	31
2.7	Analýza tržního podílu	33
2.7.1	Důvody pro zvýšení tržního podílu	33
2.7.2	Důvody pro nezvyšování tržního podílu.....	34
2.7.3	Benchmarkingový diagnostický systém finančních indikátorů INFA	34
3	PRAKTICKÁ ČÁST.....	35

3.1	Cíl a metodika práce	35
3.1.1	Výpočet horizontální a vertikální analýzy	36
3.1.2	Výpočet poměrových ukazatelů	36
3.1.3	Výpočet souhrnných indexů	38
3.1.4	Analýza tržního podílu.....	39
3.2	Charakteristika podniku Jihostroj a.s.....	40
3.2.1	Historie	40
3.2.2	Současnost.....	40
3.3	Horizontální a vertikální analýza	42
3.3.1	Horizontální analýza rozvahy.....	42
3.3.2	Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty	43
3.3.3	Vertikální analýza rozvahy.....	45
3.3.4	Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty	47
3.4	Analýza poměrových ukazatelů	50
3.4.1	Vývoj zisku	50
3.4.2	Analýza ukazatelů rentability	51
3.4.3	Analýza ukazatelů likvidity	53
3.4.4	Analýza ukazatelů aktivity	56
3.4.5	Analýza ukazatelů zadluženosti	61
3.4.6	Analýza produktivity práce.....	62
3.5	Analýza souhrnných indexů.....	64
3.5.1	Výpočet IN95	64
3.5.2	Výpočet modelu Kralickův Quicktest	64
3.6	Výpočty Benchmarkingového diagnostického systému finančních indikátorů INFA .	66
3.7	Doporučení.....	70
4	ZÁVĚR.....	71
I.	SUMMARY	73
II.	POUŽITÁ LITERATURA	74
III.	SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ.....	76

IV.	SEZNAM PŘÍLOH	78
V.	PŘÍLOHY	79

1 Úvod

Počet podniků v posledních letech výrazně vzrostl. V České republice jich nyní působí mnohem více v porovnání s minulým stoletím. I když je každý z nich odlišnou jednotkou, spojuje je jedna důležitá věc, a tou je snaha dosáhnout uspokojivého zisku.

Přeměnit jednotlivé vstupy na výstupy se považuje za složitý proces, ve kterém je možné udělat nepřeberné množství chyb. Manažeři firmy se snaží o úplnou eliminaci problémů, což není v některých situacích zcela lehkou záležitostí. Základem úspěchu je mít informace, ať se jedná o sekundární, nebo v lepším případě informace primární. Obecně dostupné informace jsou dobrým základem pro založení a následný chod firmy, ale vždy je zapotřebí analyzovat i vlastní firmu, jelikož obecné principy nedokážou vyřešit vše.

Každý podnik by měl provádět analýzu výkonnosti, díky níž může získat mimo jiné i výhody v konkurenčním boji. Mnozí majitelé a manažeři firem analýzy neprovádějí, jelikož věří, že jejich vnitřní pocit postačí k úspěšnému vedení podniku. Takové počínání může firmě způsobit i zánik. Základem úspěchu pro vytvoření a udržení zdravého podniku je využívat správné metody měření výkonnosti, a nespoléhat se jen na osobní zkušenosti.

V praxi se využívá velké množství metod ke zjištění výkonnosti firmy. Bohužel jsou tyto metody omezené v určování predikčního vývoje firmy. Neustále se pracuje na metodách, které by měly co nejvyšší vypovídající hodnotu a jednoduchý výpočet, ale to se prozatím nedaří.

Práce je rozčleněna na teoretickou a praktickou část. V teoretické části je popsána základní terminologie týkající se hodnocení výkonnosti podniku, dále vybrané metody hodnocení a finanční analýzy, které se aplikují při zjišťování výkonnosti. Praktická část se zaměřuje na historický a současný popis vybraného podniku a aplikaci jednotlivých finančních metod ke zjištění výkonnosti. Dále se určuje ekonomické postavení podniku ve srovnání s konkurenčními podniky v daném odvětví a navrhuje se doporučení na případné zvýšení výkonnosti. Hlavním cílem práce je zhodnotit ekonomickou výkonnost zvoleného podniku a provést komparaci s konkurenčními podniky.

2 Literární rešerše

2.1 Podnik a pojetí jeho výkonnosti

Za základní jednotku, v které probíhají ekonomické procesy se dlouhou dobu považuje podnik, mající různé vývojové formy. Jednotlivé podniky společně tvoří široké ekonomické prostředí, v němž značně ovlivňují probíhající procesy. Za nejvíce prospěšnou formu prostředí se v průběhu staletí stal mechanismus trhu. V podstatě se jedná o střet nabídky s poptávkou, kde je cílem dosáhnout vzájemného konsensu. (Kubíčková & Jindřichovská, 2015)

Podnik, a s ním spojený management financí je ovlivňován okolním prostředím. Zejména působením vlivů na celosvětové úrovni a dále i diferenciovanými zájmy ostatních podniků. (Čížinská & Marinič, 2010)

Trh vkládá do procesu realizace činností podnět s cílem uspokojit potřeby v podobě veličiny zisku. V podniku tak dochází k naplňování dvou zájmů. Jednak uspokojení potřeb, po kterých prahne poptávka a dále dosažení zisku. Velmi důležitá je provázanost těchto dvou zájmů, i když jsou charakterem odlišné.

S neustálým rozvojem tržního prostředí se orientace na veličinu zisku zmenšuje a místo ní je nahrazována jinými. Patří sem veličiny tržní hodnota firmy, peněžní charakteristiky firmy (CFROI) nebo ukazatele měřící hodnoty investovaného kapitálu (EVA). Díky nim je zisk doplněn o prvky, které ukazují podmíněnost společnosti v rámci jeho tvorby. (Kubíčková & Jindřichovská, 2015)

2.1.1 Výkonnost

Tento pojem se pro nás stal takovou rutinou, u kterého nepředpokládáme, že by druhá strana neznala význam. Na otázku, co je výkonnost existuje řada odpovědí, jelikož se používá v mnoha oborech. Obecně výkonnost vyznačuje charakteristiku, která popisuje průběh, jak daný subjekt vykonává určitou činnost. (Wagner, 2009)

V podniku v širším slova smyslu výkonnost zahrnuje veškeré oblasti podnikových činností. Všechny činnosti je potřebné propojit takovým způsobem, aby měl podnik dlouhodobou existenci a prosperitu. (Knápková et al., 2013)

2.1.2 Měření výkonnosti

„Měření znamená činnost, při které dochází k přiřazení hodnoty určité charakteristice zkoumaného objektu.“ (Wagner, 2009)

Člověk uskutečňuje měření z několika důvodů, jsou jimi například:

- Funkce podpory paměti
- Funkce podpory komparace
- Funkce podpory objektivizace
- Funkce podpory hloubky poznání
- Funkce důkazní

Měření je nutné z uživatelského hlediska chápat i jako proces, skrze něj získáváme chtěné informace zkoumaného objektu. Proto je vhodné dodržovat posloupnost fází, které jsou následující:

1. **Tvorba modelu** – jaké prvky zkoumaného modelu budou předmětem zkoumání
2. **Volba metod a nástrojů** – jakým způsobem a pomocí jakých nástrojů uskutečníme měření
3. **Získání požadovaných údajů** – měření
4. **Zaznamenávání získaných hodnot**
5. **Třídění a interpretace hodnot**
6. **Ověření informací**
7. **Komunikace s uživateli**

(Wagner, 2009)

2.2 Podnik

V literatuře najdeme různé výklady pojmu podnik, které jsou si ve své podstatě velmi blízké. Obecně vzato se jedná o subjekt, který prostřednictvím své činnosti nabízí zboží a služby na trhu. Podnik se snaží o tvorbu nabídky, komunikaci se stávajícími a potenciálními zákazníky a tvorbu zisku. Společně s pojmem podnik souvisí pojem podnikatel. Jedná se o osobu, která samostatně vykonává soustavnou činnost pod vlastním jménem, na vlastní nebezpečí a účet za dosažením zisku.

Podniky se řadí do tří možných kategorií. Jedná se o podniky malé (do 50 zaměstnanců), střední (50-250 zaměstnanců) a velké (nad 250 zaměstnanců). (Dvořáček & Slunčík, 2012)

2.2.1 Současný podnik

„Budoucnost každé organizace je bytostně závislá na chování jednotlivých skupin zákazníků a maximalizace míry jejich spokojenosti a loajality.“ (Nenadál, 2004)

Podnik musí reagovat na podněty vnějšího okolí a také být aktivní. Díky své aktivitě může zjistit, co je pro něj vhodné, jakou nabídku má tvořit a jak získávat a udržet zákazníky. V dnešní turbulentní době by měly být reakce rychlé, neboť se velké změny dějí každým okamžikem. (Čižinská & Marinič, 2010)

Výnosnost podniku je závislá jak na národním, tak i světovém hospodářství. Neustálý nárůst konkurence ztěžuje firmám působení v jejich poli. Každý podnik by měl sledovat demografický vývoj, jelikož se projevuje trend stárnutí populace, který může způsobit změny v nárocích na život. Ani na ekologický vývoj se nesmí zapomenout, poněvadž nabírá reverzní logistika značně na síle. Nejedná se pouze o „očistu“ fauny a flóry, ale i o mnohostranné úspory, které může třídění odpadu přinést. Jako poslední je namístě zmínit trend internacionalizace, který znamená pro firmu myslet v globálním měřítku a přizpůsobovat své zboží a služby parametrům evropského standardu. (Zadrazilová, 1994)

Změny v oblasti ekonomiky mohou být dramatické, a proto musí manažeři chápat problémy komplexně a myslet do budoucna, aby mohly být jejich rozhodnutí jednodušší. Musí se předpokládat nastání jakékoliv situace, která sebou může přinést zisky i ztráty pro celou společnost. (Gillespie, 2013)

2.3 Klasické ukazatele

Mezi klasické ukazatele pro měření výkonnosti podniku patří tzv. **finanční ukazatele**, které se získávají z účetnictví. Jedná se o absolutní, rozdílové a poměrové. Jejich aplikace není možná kdykoliv, dají se totiž využít jen po ukončení nějakého období. Aby bylo měření co nejpřesnější, je zapotřebí přidat k finančním ukazatelům i jiné ukazatele jako jsou pracovníci, konkurence, stát, zákazníci aj. (Sedláček, 2011)

2.3.1 Absolutní ukazatele

Využití absolutních ukazatelů je vhodné k analýze vývoje (časová řada) a procentnímu rozboru. Analýza vývoje porovnává změny výkazů v časové řadě a procentní rozbor vyjadřuje položky ve výkazech jako procentuální podíl ke stanovené základně. (Knápková et al., 2013)

2.3.2 Rozdílové ukazatele

V podstatě se jedná o ukazatele, které primárně využívají data z účetních výkazů – údaje rozvahy a údaje zisku a ztráty. Další ukazatele využívají i jiné zdroje dat a tím rozšiřují obraz činnosti podniku. (Kubíčková & Jindřichovská, 2015)

2.3.3 Poměrové ukazatele

Poměrové ukazatele vyjadřují vztah pomocí podílu dvou a více absolutních ukazatelů. Tyto ukazatele patří mezi nejoblíbenější metodu finanční analýzy, díky získání rychlého a nízkonákladového náhledu o finančním stavu podniku.

Dle oblasti finanční analýzy dělíme poměrové ukazatele takto:

- Ukazatel **aktivity**
- Ukazatel **rentability**
- Ukazatel **zadluženosti**
- Ukazatel **tržní hodnoty**
- Ukazatel **likvidity**
- Ukazatel **výrobní**
- Ukazatel **cash flow a finančních fondů**

(Sedláček, 2011)

2.4 Aplikace finanční analýzy při měření výkonnosti podniku

Finanční analýza, která měla za úkol hlouběji analyzovat účetní data se začala objevovat v 19. století. Již v dávné minulosti využívali kupci či majitelé manufaktur analytické postupy ke zjištění příčin a hodnocení ekonomických činností. (Kubíčková & Jindřichovská, 2015)

„Hlavním smyslem a úkolem finanční analýzy je provést, s pomocí speciálních metodických prostředků, diagnózu finančního hospodaření podniku a při podrobné analýze zhodnotit vybrané složky a identifikovat tak možný problém.“ (Černoorský & Teplý, 2011)

Neustálá změna ekonomického prostředí dopadá i na prostor, v němž se nacházejí firmy. Zdárná firma se v této době bez finanční analýzy nemůže obejít, jelikož by bylo její fungování nestabilní. V podstatě se dá finanční analýza popsat jako systematický rozbor nabytých dat, která se vyskytují v účetních výkazech. (Růčková, 2015)

Finanční analýza napomáhá k odhalení, jestli má podnik vysokou ziskovost, zda správně nakládá se svými aktivy, zda má vhodnou strukturu kapitálu anebo je schopen splnit své závazky vůči věřitelům. Pro manažery je průběžná znalost analýzy nezbytná ke správnému rozhodování v oblasti obchodních úvěrů, alokaci volných finančních prostředků a přerozdělování zisku. (Knápková et al., 2013)

Zaměření finanční analýzy je především na silné a slabé stránky podniku, jeho procesy a na identifikaci problémů. Získané informace napomáhají dospět k určitým závěrům o finanční analýze podniku a celkovém hospodaření, což je bráno jako podklad pro management. (Sedláček, 2011)

Nezbytným předpokladem pro finanční kondici podniku je jeho dobrá finanční výkonnost a zdraví. Z hlediska tvorby hodnoty podniku je zapotřebí maximální aktivita. Dále se předpokládá adekvátní zadluženost, schopnost výměny aktiv za peněžní prostředky dle potřeby, dostatečná likvidita a optimální kapitálová struktura. (Čížinská & Marinič, 2010)

Pro zpracování finanční analýzy je zapotřebí získat kvalitní data, a tím dosáhnout náležitých výsledků. Jako základní zdroje jsou považovány **účetní**

výkazy, kam patří výkaz zisku a ztráty, rozvaha, cash flow a přehled o změnách vlastního kapitálu. Další cenné informace lze získat skrze výroční zprávy, z poptávky, firemních statistik, zpráv vedoucích pracovníků, prognóz, odborného tisku a od samotného vedení podniku. (Knápková et al., 2013)

2.4.1 Zdroje informací pro finanční analýzu

Jak bylo již řečeno, ke zjištění finanční analýzy je zapotřebí velké množství dat různého charakteru. Za základní se považují data účetního charakteru, ale je zapotřebí využít i další doplňkové zdroje informací. Zdroje lze pak rozčlenit na **interní** a **externí** data. Jako základní zdroje nám však postačí informace o rozvaze, výkazu zisku a ztráty a cashflow. (Kubíčková & Jindřichovská, 2015)

2.4.1.1 Rozvaha

Jedná se o účetní výkaz, u kterého se zachytává stav majetku hmotného a nehmotného charakteru (aktiva) a zdrojů jejich financování (pasiva) k určitému datu. Zpravidla se rozvaha nechává dělat k tzv. rozvahovému dni (poslední den v roce). Dává nám obraz o statické podobě majetku. Snahou je získat přehled ve třech hlavních oblastech – majetková situace podniku, zdroje financování a finanční situace podniku. V rámci majetkové situace podniku se zjišťují konkrétní druhy majetku, jeho ocenění, optimální složení a amortizace majetku. Oblast zdroje financování se zajímá o původ financování majetku, zda byl financován z vlastních či cizích zdrojů. Třetí oblast zastupuje finanční situace podniku, ve které se jedná o informace, jakého zisku podnik docílil, v jakém poměru a kam jej rozdělil a zda dokáže splnit své závazky. (Růčková, 2015)

2.4.1.2 Výkaz zisku a ztráty

Podává nám informace o výnosech a nákladech za určité účetní období, tedy o utvořeném zisku nebo ztrátě podniku. Jedná se o tokové údaje určité periody, nikoliv daného okamžiku jako je to u rozvahy. Výkaz zisku a ztráty může nabývat dvou podob, buď **horizontální** nebo **vertikální** formy. Horizontální forma vykazuje náklady a výnosy odděleně. Forma vertikální seskupuje výnosy i náklady, vázající se k určité činnosti. Podnik má volnou ruku ve výběru formy, ale obsah jednotlivých položek musí dle zákona dodržovat. Výkaz se sestavuje pravidelně a je možné jej sestavit v plné či zkrácené formě. (Kubíčková & Jindřichovská, 2015)

2.4.1.3 Cashflow

Důvodem vzniku cashflow je nedokonalost rozvahy a výkazu zisku a ztráty, poněvadž rozvaha zachycuje stav k určitému datu a výkaz vyobrazuje kategorie výnosů a nákladů v době jejich vzniku, bez ohledu na vznik reálných výdajů a příjmů. Tato věc způsobuje časový a obsahový rozpor u výdajů a nákladů, příjmů a výnosů a zisku. Právě díky monitorování cashflow je tento problém vyřešen. Přehled o peněžních tocích (cashflow) je stěžejním prvkem finanční analýzy podniku, jelikož souvisí s jeho likviditou. Jádrem sledování cashflow je obměna stavu peněžních prostředků, tedy proč došlo k přírůstkům či úbytkům peněžních prostředků. (Knápková et al., 2013)

Cashflow jako pojem je používán v mnoha významech. Ve statickém slova smyslu je považován za volnou zásobu peněz, která je k dispozici – podnikové hledisko. Ze strany investora se jedná o dynamickou věc, skrze niž je cashflow vnímáno jako potenciální výnos, který by se mohl investováním do podniku získat. (Kislingerová, 2010)

2.4.1.4 Vzájemná provázanost účetních výkazů

Za osu systému se pokládá rozvaha, která sleduje stav a strukturu majetku potřebného k realizaci podnikání. Výkaz zisku a ztráty se zabývá vysvětlením tvorby zisku jakožto zvýšení vlastního kapitálu vytvářejícího součást pasiv. Cashflow napomáhá k vysvětlení změny peněžních prostředků a umožňuje jejich analýzu. (Růčková, 2015)

2.5 Ukazatele finanční analýzy

Jak již bylo řečeno, při měření výkonnosti podniku se jako klíčové používají finanční ukazatele, které dělíme do tří kategorií – poměrové, absolutní a rozdílové. Níže se zaměříme na **absolutní** a **poměrové ukazatele**, které mají hojně využití.

2.5.1 Absolutní ukazatele

Jako triviální metody finanční analýzy se často považují horizontální a vertikální analýza. Využívají se k popsání struktury monitorovaných veličin a k sledování jejich vývoje. (Kubíčková & Jindřichovská, 2015)

Do vzájemného vztahu se dávají buď data stejného druhu za danou periodu (vývoj závazků za několik období) nebo data související z hlediska významu (analýza podílu vybraných položek na celkových pasivech či aktivech). Dle toho se rozčleňuje analýza na dva již zmíněné druhy. (Černohorský & Teplý, 2011)

2.5.1.1 Horizontální analýza

Data pro tuto analýzu se nejčastěji čerpají z účetních výkazů – rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Sledují se proměny absolutních hodnot vykazovaných dat z minulých období a nadále se sledují relativní změny, tj. procentuální. Po řádcích se kontrolují změny daných položek výkazů, a tudíž je analýza nazývaná horizontální. Její běžné použití spočívá v zachycování vývojových trendů majetku a kapitálu. Taktéž je nejjednodušší metodou pro tvorbu zprávy o minulém a budoucím vývoji podniku. (Sedláček, 2011)

Pro analytika z vnějšího prostředí je velmi podstatná skutečnost, že v České republice má pro své účely k dispozici informace za minulý či běžný rok. Naopak v zahraničí se jedná o údaje za období delší než pět let.

Absolutní rozdílový ukazatel je zjišťován v rámci jednoho řádku výsledovky nebo rozvahy. Změny vývoje dvou a více období se zkoumají jako rozdíl hodnot za běžné a předcházející období. V jednoduchosti nám ukazatel vyjadřuje změnu jednotlivých položek.

$$\text{Absolutní ukazatel změny} = \text{Ukazatel}_{i+1} - \text{Ukazatel}_i$$

Kde: **i** = pořadové číslo období

Index ukazatele vypovídá o procentuální změně dané položky ve sledovaném období oproti období výchozímu, tzn. kolikrát převýšila hodnota srovnávané období.

$$\text{Index ukazatele} = \frac{\text{Ukazatel}_{i+n}}{\text{Ukazatel}_i} \times 100 (\%)$$

Kde: **i** = pořadové číslo období

(Kubíčková & Jindřichovská, 2015)

2.5.1.2 Vertikální analýza

V rámci vertikální analýzy dochází k posuzování jednotlivých pasiv a aktiv podniku. Struktura aktiv a pasiv vypovídá o složení hospodářských prostředků, které se využívají pro činnosti podniku, a z jakého kapitálu byly prostředky získány. Analýza je nazývána vertikální, protože se při procentuálním vyjádření daných komponentů postupuje odshora dolů dle jednotlivých let. Základem procentuálního vyjádření je ve výkazu zisku a ztráty většinou velikost tržeb (=100 %) a u rozvahy hodnota celkových aktiv. Využití analýzy je ve srovnání v čase a prostoru, jelikož není závislá na meziroční inflaci. (Sedláček, 2011)

Výpočet tkví v tom, že se porovnává objem daných položek k jejich celkovému objemu. Při analýze účetního výkazu je většinou souhrnem položek bilanční suma, ke které se dílčí položky vztahují.

$$P_i = \frac{B_i}{\sum B_i} \times 100$$

Kde: **B_i** = velikost i-té položky

$\sum B_i$ = souhrn položek

i = pořadové číslo

(Kubíčková & Jindřichovská, 2015)

2.5.2 Poměrové ukazatele

Tyto ukazatele jsou nejvíce používány při zjišťování podnikové stability a výkonnosti. Analýza poměrovými ukazateli využívá pro hodnocení poměr dvou a více položek v účetních výkazech. Díky tomu je schopná hlouběji prozkoumat účetní výkazy a vyhledat příčinné souvislosti. (Kubíčková & Jindřichovská, 2015)

Obrázek 1: Členění poměrových ukazatelů



Zdroj: Vlastní zpracování, 2021

2.5.2.1 Ukazatele rentability

Jedná se o měřítko schopnosti dosáhnout určitého zisku při použití investovaného kapitálu, tzn. tvořit nové zdroje. (Knápková et al., 2013)

Rentabilita vloženého kapitálu (ROI, Return of Investments) je stěžejní pro hodnocení podnikatelské činnosti podniku. Ukazatel nám vyobrazuje, jakým způsobem působí celkově vložený kapitál nezávisle na zdrojích financování. Obvykle se pracuje s průměrem veličin z počátku a konce období.

$$ROI (\%) = \frac{EBIT \text{ (zisk před zdaněním + úroky)}}{\text{Celkový kapitál}}$$

(Sedláček, 2011)

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE, Return on Equity) porovnává pouze zisk s vlastním kapitálem a reprezentuje zájmy vlastníků. V praxi je využit především pro posuzování kapitálové struktury a rozhodování o míře růstu firmy, která se váže k růstu vlastního kapitálu. Primárně ukazatel slouží ke zjištění, zda je kapitál vlastníků náležitě zhodnocován a přináší dostatečný výnos. Omezení tohoto ukazatele tkví v tom, že charakterizuje minulé období a nezohledňuje výši rizika.

$$ROE (\%) = \frac{EAT \text{ (zisk po zdanění)}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

(Čižinská & Marinič, 2010)

Rentabilita tržeb (ROS, Return on Sales) ukazuje čistý zisk, který je stěžejním ukazatelem při hodnocení úspěšnosti firmy. Namísto tržeb je možné použít

výnosy, tím by daný ukazatel měřil, kolik čistého zisku padne na 1 Kč celkových výnosů. Zjištěnou hodnotu je vhodně srovnat s podobnými podniky.

$$ROS (\%) = \frac{EAT/EBIT \text{ (zisk před úroky a daněm)}}{Tržby}$$

(Černohorský & Teplý, 2011)

Rentabilita aktiv (ROA, Return on Assets) vyjadřuje výdělečnou schopnost vloženého kapitálu, tedy návratnost kapitálu v podobě aktiv.

$$ROA (\%) = \frac{EBIT}{Aktiva}$$

(Čížinská & Marinič, 2010)

Rentabilita dlouhodobých zdrojů (ROCE, Return on Capital Employed) je ukazatelem, sloužící k porovnávání podniků v prostoru, především monopolních veřejných společností (např. vodárny).

$$ROCE (\%) = \frac{EAT + úroky}{Dlouhodobé závazky + vlastní kapitál}$$

(Sedláček, 2011)

U všech ukazatelů rentability se porovnává zisk a objem vynaložených nákladů, což znamená, že jsou poměřovány údaje tokové i stavové. (Kubičková & Jindřichovská, 2015)

2.5.2.2 Ukazatele likvidity

Pod pojmem likvidita se dá představit schopnost podniku dodržet své závazky. Těmito ukazateli poměřujeme to, čím se dá platit s tím, co se zaplatit musí. Dle míry jistoty, jakou v dané situaci potřebujeme, vkládáme na místo čitatele složky majetku s různou dobou likvidnosti. (Knápková et al., 2013)

Okamžitá likvidita (likvidita 1. stupně, Cash Ratio) používá jen nejlikvidnější položky, což jsou platební položky ve formě peněz na běžném účtu, v pokladně a volných cenných papírů. Jako vhodná hodnota se považuje rozmezí 0,2-0,5.

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{Finanční majetek}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

(Scholleová, 2012)

Pohotová likvidita (likvidita 2. stupně, Quick Ratio) nám vyjadřuje poměr aktiv bez zásob a krátkodobé závazky. Doporučené rozmezí hodnot se pohybuje od 1 do 1,5. Ve své podstatě je zapotřebí, aby byly krátkodobé závazky kryty krátkodobými pohledávkami.

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva} - \text{Zásoby}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

(Synek, 2011)

Běžná likvidita (likvidita 3. stupně, Current Ratio) vyjadřuje kolikrát jsou krátkodobé závazky pokryty oběžnými aktiva. Je zde velká citlivost na strukturu zásob, jelikož je rozdílná doba na přeměnu zásob v peněžní prostředky. Ukazatel je vhodný s hodnotou 1,6-2,5.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

(Kislingerová, 2010)

2.5.2.3 Ukazatele aktivity

Pro naplnění podnikových cílů disponuje firma majetkem, který je přehledně zaznamenán v rozvaze. Pro efektivitu podniku je kladen důraz na optimální nasazení a využití majetku. Díky ukazatelům aktivity je možné toto využití naměřit. Cílem analýzy aktivity je nastavení vhodného kapitálu a intenzity využívání majetkových prostředků. Jako základní ukazatele se používají: **obrat celkových aktiv** a **doba obratu aktiv**.

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva celkem}}$$

$$\text{Doba obratu aktiv} = \frac{\text{Aktiva}}{(\text{Tržby} / 365)}$$

Jako další ukazatele aktivity je důležité zmínit: **doba obratu pohledávek, závazků a zásob**, jelikož i díky nim zjistíme, jak efektivně hospodaří podnik se svými aktivy.

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{Pohledávky}}{(\text{Tržby} / 365)}$$

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{Závazky}}{(\text{Tržby} / 365)}$$

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{Zásoby}}{(\text{Tržby} / 365)}$$

(Čížinská & Marinič, 2010)

2.5.2.4 Ukazatele zadluženosti

Pod pojmem zadluženost není jen negativní podtext, jelikož i s jejím růstem lze přispět k vyšší rentabilitě podniku. Nesmí se však opomenout zvýšené finanční riziko. Tyto ukazatele ukazují vztah mezi vlastními a cizími finančními zdroji, tedy jak moc podnik využívá dluhy. Existuje nespočet ukazatelů, ale pro ukázkou postačí ukazatele: **celková zadluženost** a **úrokové krytí**.

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Celková aktiva}}$$

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Úroky}}$$

(Scholleová, 2012)

2.5.2.5 Ukazatele tržní hodnoty – kapitálového trhu

Oproti dosavadním poměrovým ukazatelům získávají ukazatele tržní hodnoty údaje vycházející z kapitálového trhu, ale i účetní výkazy napomáhají k výpočtům. Za základní úkol kapitálového trhu se považuje přesun financí od investorů k emitentům. K efektivnímu fungování tohoto procesu napomáhá burza, která je místem střetu poptávky a nabídky. Cílem je stanovit tzv. kurz.

Analýza ukazatelů kapitálového trhu je zejména důležitá pro investory, kteří chtějí dosáhnout co největšího výnosu ze svých investic. (Kubíčková & Jindřichovská, 2015)

Zisk na akcii (Earning Per Share – EPS) zjišťuje zisk, který připadá na jednu kmenovou akcii. Je dáno, že čím vyšší ukazatel je, tím lépe. Hojně se využívá při porovnání akcií odlišných společností.

$$\text{Čistý zisk na akcii} = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Počet emitovaných akcií}}$$

(Kislingerová, 2010)

P/E Ratio (Price-Earnings Ratio) se promítá v budoucím očekávání investorů v rámci míry zisku a tempa růstu. V případě, že je P/E ratio firmy odlišné od P/E odvětví, může nastat situace podhodnocení nebo nadhodnocení akcií. Doslovně ukazatel vyjadřuje ochotu akcionářů zaplatit za 1 Kč na akcii.

$$P/E = \frac{\text{Tržní cena akcie}}{\text{Čistý zisk za akcii}}$$

(Scholleová, 2012)

2.5.2.6 Ukazatele výrobní

Slouží managementu k vnitřnímu řízení podniku. Výrobní ukazatele se zaobírají tokovými veličinami, zejména náklady. Úkolem je hospodárně vynakládat s jednotlivými druhy nákladů, aby se dosáhlo nejvyššího efektu. Pro příklad se využívají následující 2 ukazatele: **mzdová produktivita** a **struktura nákladů**.

$$\text{Mzdová produktivita} = \frac{\text{Výnosy}}{\text{Mzdy}}$$

$$\text{Struktura nákladů} = \frac{\text{Druh nákladů}}{\text{Celkové náklady}}$$

(Sedláček, 2011)

2.5.2.7 Ukazatel cashflow

Prostřednictvím analýzy cashflow se zjišťují platební problémy a posuzuje se finanční stav podniku. Určité signály lze zachytit i již ze struktury peněžních toků a poměru výdajů a příjmů firmy. (Růčková, 2015)

„Peněžním tokem se rozumí pohyb peněžních prostředků, který může být kladný (příjem), kdy peněžní prostředky přitékají do podniku, nebo záporný (výdaj), kdy peněžní prostředky odtékají z podniku.“ (Kubičková & Jindřichovská, 2015)

Rentabilita aktiv z cashflow (CF) vypovídá o tom, jak velký přírůstek (úbytek) peněžních prostředků přinesla do vloženého kapitálu 1 Kč. Hodnotí nám intenzitu využití celkového kapitálu k tvorbě finančních prostředků.

$$\text{Rentabilita aktiv z CF} = \frac{\text{Cash flow z provozní činnosti}}{\text{Celková aktiva}} \times 100 (\%)$$

Ukazatel likvidity z CF vyjadřuje schopnost tvorby adekvátního množství likvidních prostředků ku zaplacení krátkodobých závazků. Ukazuje „stupeň oddlužení“ z CF, tzn. jak velké množství krátkodobých závazků lze zaplatit z vytvořeného cashflow.

$$\text{Likvidita z CF} = \frac{\text{Cash flow (z provozní činnosti)}}{\text{Krátkodobé závazky}} \times 100 (\%)$$

(Kubíčková & Jindřichovská, 2015)

2.5.2.8 Shrnutí poměrových ukazatelů

Je považováno za téměř nemožné, aby byl podnik perfektní ve všech ukazatelích. Velmi často se kombinují dobré i špatné výsledky z různých oblastí, čímž se tvoří problém souhrnného ocenění – **souhrnné indexy hodnocení**. Za další je potřeba podotknout, že hodnota ukazatele nedává odpověď na aktuální situaci firmy. Vyšší hodnota likvidity může znamenat vysokou likviditu, ale na druhou stranu i možné velké množství pohledávek. V poslední řadě je důležité mít na mysli, že poměrové ukazatele lze zlepšovat, dle jejich účelu použití. (Růčková, 2015)

2.6 Souhrnné indexy hodnocení podniku

Jádrem finanční analýzy je kontinuální hodnocení zdraví firemních financí, ať už z minulého či budoucího období. Primárním cílem je analyzovat, zda je podnik schopen fungovat či ne. Vzhledem k existenci velkého množství poměrových ukazatelů je interpretace stavu podniku složitá, a proto se mnoho autorů pokoušelo o nalezení jednoho syntetického ukazatele. Výsledkem oněch pokusů vznikly tzv. souhrnné indexy hodnocení, které mají za úkol vyjádřit celkovou finančně-ekonomickou a výkonnostní situaci podniku skrze jediné číslo. Ukazatele slouží jen pro rychlé a globální srovnávání firem, poněvadž je jejich vypovídací schopnost na nízké úrovni. (Růčková, 2015)

V literatuře se můžeme setkat se dvěma skupinami souhrnných ukazatelů:

- **Bankrotní modely**
- **Bonitní modely**

Bankrotní modely mají za úkol identifikovat, zda se neblíží podnik v blízké době do bankrotu. Tyto modely předpokládají, že daná firma má problém s likviditou, s rentabilitou vloženého kapitálu a výší čistého pracovního kapitálu. Mezi tyto modely řadíme např. **indexy IN** (indexy důvěryhodnosti), **Altmanův model** či **Tafflerův model**.

Bonitní modely pracují s bodovým hodnocením u jednotlivých oblastí hospodaření, a tím diagnostikují finanční zdraví firmy. Dle dosažených bodů je možné firmu zařadit do určité kategorie. Sem řadíme např. **Kralickův Quicktest** nebo **Bilanční analýzu**. (Knápková et al., 2013)

2.6.1 Model IN

Index důvěryhodnosti byl vyvinut manžely Neumaierovými s cílem vyhodnotit finanční situaci českých podniků v Čechách. Model IN je vyjádřen rovnicí, ve které jsou začleněny ukazatele rentability, zadluženosti, aktivity a likvidity. Každý z ukazatelů má přidělenou váhu, která je váženým průměrem hodnot téhož ukazatele v odvětví.

Rovnice:

$$IN = V1 \times \frac{A}{CZ} + V2 \times \frac{EBIT}{U} + V3 \times \frac{EBIT}{A} + V4 \times \left(\frac{T}{A}\right) + V5 \times \frac{OA}{(KZ + KBU)} + V6 \times \frac{ZPL}{T}$$

Kde: **A** = aktiva

CZ = cizí zdroje

U = nákladové úroky

T = tržby

OA = oběžná aktiva

KZ = krátkodobé závazky

KBU = krátkodobé bankovní úvěry

ZPL = závazky po lhůtě splatnosti

Vn = váhy vyjadřující podíl významnosti ukazatele ke kriteriální hodnotě ukazatele

Váhy indexu důvěryhodnosti IN – Věřitelská verze ukazuje tabulka 1.

Tabulka 1: Váhy k modelu IN

Odvětví	V1	V2	V3	V4	V5	V6
Stroje a přístroje	0,28	0,11	13,07	0,64	0,1	6,36

Zdroj: Vlastní zpracování, 2021, Růčková 2015

Hodnocení výsledků IN:

- Pokud je index nad hodnotou 2 → dobrá kondice podniku
- Index je v intervalu 1-2 → firma má potencionální problémy
- Hodnoty indexu pod číslem 1 → firma je ve špatné situaci a čekají ji problémy

(Růčková, 2015)

2.6.2 Altmanovo Z-skóre

Diskriminační funkce profesora Altmana, která směřuje k výpočtu Z-skóre, pracuje rozdílně pro podniky s akciemi veřejně obchodovatelnými na burze a zvlášť

pro predikci vývoje jiných podniků. Vyjadřuje nám finanční situaci podniku a pokládá se za doplňující faktor u finanční analýzy.

Pro **firmy s veřejně obchodovatelnými akciemi** se počítá dle:

$$Z_i = 1,2 \times A + 1,4 \times B + 3,3 \times C + 0,6 \times D + 1,0 \times E$$

Kde: **A** = čistý pracovní kapitál/celková aktiva

B = nerozdělený zisk/celková aktiva

C = zisk před zdaněním a úroky/celková aktiva

D = tržní hodnota vlastního kapitálu/účetní hodnota celkových dluhů

E = celkový obrat/celková aktiva

Pro **ostatní firmy** je výpočet podle:

$$Z_i = 0,717 \times A + 0,847 \times B + 3,107 \times C + 0,420 \times D + 0,998 \times E$$

Kde: **A**, **B**, **C** i **E** jsou stejné jako u předchozího výpočtu

D se určí jako vlastní kapitál/celkový dluhy.

Hodnocení výsledků je následující:

- Z je větší než 2,9 → finanční situace je uspokojivá
- Z je v rozmezí 1,2-2,9 → tzv. „šedá zóna“
- Z je menší než 1,2 → vážné finanční problémy

(Sedláček, 2011)

2.6.2.1 Altmanův model pro české podmínky

V roce 1993 byl model modifikován pro české podmínky. Úprava se týkala potíží, které sužovaly české firmy a ekonomiku, především se jednalo o druhotnou platební neschopnost podniků. Model byl proto doplněn o nový ukazatel x_6 – objem závazků neuhrazených ve lhůtě splatnosti/objem tržeb.

Rovnice:

$$Z = 1,2 \times x_1 + 1,4 \times x_2 + 3,3 \times x_3 + 0,6 \times x_4 + 1,0 \times x_5 - 1,0 \times x_6$$

Kde: x_1, x_2, x_3, x_4, x_5 mají analogický výpočet jako **A, B, C, D, E**

Hodnocení výsledků upravené rovnice:

- Nový ukazatel x_6 ovlivňuje Z-score záporně
- Interpretace je jinak shodná s předchozí verzí modelu

(Kubíčková & Jindřichovská, 2015)

2.6.3 Tafflerův model

Poprvé byl tento model ukázán světu v roce 1977. Existují dvě verze, z čehož je jedna základní a druhá modifikovaná. Společně však využívají k výpočtu čtyři poměrové ukazatele.

Základní tvar:

$$ZT(z) = 0,53 \times \frac{EBT}{KD} + 0,13 \times \frac{OA}{CZ} + 0,18 \times \frac{KD}{CA} + 0,16 \times \frac{(FM - KD)}{PN}$$

Kde: **EBT** = zisk před zdaněním

KD = krátkodobé dluhy

OA = oběžná aktiva

CZ = cizí zdroje

CA = celková aktiva

FM = finanční majetek

PN = provozní náklady

Hodnocení základního modelu:

- výsledek je nižší než 0 → velká pravděpodobnost bankrotu
- výsledek je vyšší než 0 → malá pravděpodobnost bankrotu

U modifikované verze se bere v úvahu to, že nemáme k dispozici podrobnější údaje a liší se jen v poslední položce.

Modifikovaný tvar:

$$ZT(z) = 0,53 \times \frac{EBT}{KD} + 0,13 \times \frac{OA}{CZ} + 0,18 \times \frac{KD}{CA} + 0,16 \times \frac{T}{CA}$$

Hodnocení modifikovaného modelu:

- výsledek nižší než 0,2 → velká pravděpodobnost bankrotu
- výsledek vyšší než 0,3 → malá pravděpodobnost bankrotu

(Růčková, 2015)

2.6.4 Kralickův Quicktest

Quick test (rychlý test) poskytuje velmi rychlou možnost s vysokou vypovídací schopností ohodnotit analyzovaný podnik. Ze všech čtyř stěžejních oblastí analýzy (likvidita, stabilita, rentabilita a výsledek hospodaření) byl vybrán jeden ukazatel, aby došlo k zajištění optimální finanční i výnosové analýzy. Test pracuje s těmito **čtyřmi ukazateli**:

$$1. \text{ Kvóta vlastního kapitálu} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celková aktiva}}$$

Daný ukazatel vypovídá o kapitálové síle podniku, tedy zda má nebo nemá mnoho závazků. Dále vyjadřuje schopnost pokrytí všech svých potřeb z vlastních zdrojů.

$$2. \text{ Doba splácení dluhu CF} = \frac{\text{Cizí kapitál} - \text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{Bilanční cash flow}}$$

Tento zlomek vyjadřuje, v jakém časovém intervalu dokáže firma uhradit své dluhy. Doba splácení dluhu z CF a kvóta vlastního kapitálu charakterizují finanční stabilitu podniku.

$$3. \text{ Cash flow v \% tržeb} = \frac{\text{Cash flow}}{\text{Tržby}}$$

$$4. \text{ Rentabilita celkových aktiv} = \frac{\text{VH po zdanění} + \text{úroky} \times (1 - \text{daň.sazba})}{\text{Celková aktiva}}$$

Cashflow v procentech tržeb ukazuje výnosovou situaci analyzovaného podniku.

Výsledná bonita se určí ohodnocením každého ukazatele dle tabulky 2. Výsledná známka se následně vyjádří jako aritmetický průměr všech ukazatelů. Výhodou testu je jeho rychlost a jednoduchost oproti ostatním modelům.

Tabulka 2: Stupnice hodnocení ukazatelů

Ukazatel	Výborný	Velmi dobrý	Dobry	Špatný	Ohrožen
Kvóta vlastního kapitálu	>30 %	>20 %	>10 %	>0 %	negativní
Doba splácní dluhů	<3 roky	<5 let	<12 let	>12 let	>30 let
Cash flow v % tržeb	>10 %	>8 %	>5 %	>0 %	negativní
Rentabilita celkových aktiv	>15 %	>12 %	>8 %	>0 %	negativní

Zdroj: Vlastní zpracování, 2021, Sedláček 2011

(Sedláček, 2011)

2.6.5 Bilanční analýza I dle Rudolfa Douchy

Ukazatel dává možnost jednoduchého ověření, jakým způsobem funguje firma. Daná analýza byla utvořena pro tuzemské podmínky, takže se za nezkreslených podmínek předpokládá její spolehlivost. Je nutné podotknout, že analýza slouží pouze k orientačnímu pohledu na situaci firmy. Bilanční analýza I je složena celkem z **pěti ukazatelů** (čtyři základní a jeden celkový):

1. *Ukazatel stability* $S = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Stálá aktiva}}$
2. *Ukazatel likvidity* $L = \frac{(\text{Finanční majetek} + \text{pohledávky})}{2,17 \times \text{krátkodobé dluhy}}$
3. *Ukazatel aktivity* $A = \frac{\text{Výkon}}{2 \times \text{pasiva celkem}}$
4. *Ukazatel rentability* $R = \frac{8 \times \text{EAT}}{\text{Vlastní kapitál}}$

$$\text{Celkový ukazatel } C = \frac{(2 \times S + 4 \times L + 1 \times A + 5 \times R)}{12}$$

Dosahuje-li celkový ukazatel nad hodnotu 1, systém firmy lze považovat za dobrý, hodnota mezi 0-5 až 1 znamená únosnost a hodnota pod 0,5 je považovaná za špatný systém. (Růčková, 2015)

2.6.6 Ekonomicky přidaná hodnota (EVA)

Analytický nástroj pod názvem EVA byl komerčně vyvinut v roce 1982. Po praktické aplikaci získal od podnikové komunity oblibu díky svému inovativnímu způsobu náhledu na skutečnou ziskovost firmy. (Grant, 2003)

Jedná se o veličinu, která se využívá pro finanční analýzu, řízení podniku i oceňování podniku. Defacto jde o ukazatel výnosnosti, který však eliminuje nedostatky všech ukazatelů používaných pro stejný účel. Jako základní princip EVA se považuje to, že měří ekonomický zisk. (Mařík, 2018)

„Model je založen na ekonomickém zisku, který na rozdíl od účetního zisku představuje přebytek výnosů, zůstávající firmě po zaplacení služeb výrobních faktorů, včetně cizího i vlastního kapitálu.“ (Sedláček, 2011)

Ukazatel EVA (economic value added) je možné chápat jako výnos z provozní činnosti firmy, který byl snížen o náklady vlastního i cizího kapitálu. Obecně se vzorec vyjadřuje takto:

$$EVA = NOPAT - Capital \times WACC$$

Kde: **NOPAT** = zisk z hlavního provozu podniku po zdanění

(net operating profit after taxes)

Capital = kapitál vázaný v aktivech, sloužící operační činnosti podniku

WACC = průměrné vážené náklady kapitálu

(weighted average cost of capital)

Hodnocení ukazatele EVA je ve své podstatě velmi primitivní. Pokud je $EVA > 0$, podnik tvoří hodnotu pro vlastníky. V případě, že je $EVA < 0$, nastává ztráta bohatství vlastníků. Ve třetím případě, kdy $EVA = 0$ podnik netvoří přidanou hodnotu.

Výpočet na průměrné náklady kapitálu:

$$WACC = n_{CK} \times (1 - d) \times \frac{CK}{K} + n_{VK(Z)} \times \frac{VK}{K}$$

Kde: n_{CK} = očekávaná výnosnost do doby splatnosti u cizího kapitálu

d = sazba daně z příjmu platná pro daný subjekt

CK = tržní hodnota cizího kapitálu

$n_{VK(Z)}$ = očekávaná výnosnost vlastního kapitálu při dané úrovni zadlužení

VK = tržní hodnota vlastního kapitálu

K = celková tržní hodnota investovaného kapitálu

NOPAT lze vypočítat dle rovnice:

$$NOPAT = EBIT \times (1 - t)$$

Kde: $EBIT$ = zisk před zdaněním a úroky

t = sazba daně z příjmu

V podniku jsou všechny procesy propojené a předností ukazatele EVA je to, že vzájemnou propojenost dokáže využít. Proto lze s ukazatelem pracovat v rámci finanční analýzy i motivace a hodnocení pracovníků. (Mařík, 2018)

2.7 Analýza tržního podílu

Tržba společnosti nám neukazuje, jakým způsobem si podnik vede ve vztahu ke konkurenci. K takovému účelu je zapotřebí zjistit tržní podíl společnosti. Pro firmu je zásadní dosahovat vysokého podílu na trhu, a tím získat silnou pozici na poli konkurentů. (Kotler & Keller, 2007)

„Tržní podíl představuje procento z celkových prodejů na trhu, které drží jedna značka či firma.“ (Blažková, 2007)

Existují celkem dva způsoby, prostřednictvím nichž lze dojít ke zjištění tržního podílu. Jedná se o **celkový tržní podíl** a **relativní tržní podíl**.

Celkový tržní podíl je obrat firmy, který je vyjádřen procentuálně z celkového obratu na trhu.

$$\text{Celkový tržní podíl (\%)} = \frac{\text{Prodeje firmy}}{\text{Celkové prodeje na trhu}}$$

Prodeje firmy lze zjistit jako hodnotu celkových prodejů firmy (množství x prodejní cena).

(Kotler & Keller, 2007)

Relativní tržní podíl vyobrazuje poměr našich tržeb ku tržbám největšího konkurenta našeho odvětví. Občas se uvádí až ke třem největším konkurentům v odvětví. Pokud má společnost podíl přes 100 %, její postavení je na trhu vedoucí.

$$\text{Relativní tržní podíl (\%)} = \frac{\text{Prodeje firmy}}{\text{Prodeje největšího konkurenta}}$$

(Blažková, 2007)

2.7.1 Důvody pro zvýšení tržního podílu

Zprvu by stálo zmínit ekonomičnost, která říká, že s nárůstem objemu prodeje lze získat nákladovou výhodu a tím zvýšit svůj dosavadní zisk. Dalším důvodem by byla reputace, jelikož komu se podaří navýšit tržní podíl, ten má mnohem lepší pověst. V neposlední řadě lze hovořit o stagnujícím odvětvím. Pokud odvětví neroste, lze vcelku jednoduše dosáhnout vyššího tržního podílu skrze růst prodeje.

2.7.2 Důvody pro nezvyšování tržního podílu

Základním důvodem, kdy tržní kapacitu nenavýšovat je situace, kdy má firma téměř vyčerpané výrobní kapacity. S navýšením podílu by bylo totiž nutné vyžadovat investice na rozšíření. Nadále může dojít k cenové válce, pokud firma navýší svůj podíl formou snížení cen.

2.7.3 Benchmarkingový diagnostický systém

finančních indikátorů INFA

„Benchmarkingový diagnostický systém finančních indikátorů INFA je výsledkem spolupráce státní správy (Ministerstva průmyslu a obchodu) s akademickou sférou (Vysokou školou ekonomickou). MPO zabezpečuje datovou základnu, programátorskou kapacitu a společně s VŠE metodický rámec a analytické práce. Tento systém slouží podnikům k ověření jejich finančního zdraví a porovnání jejich výsledků nejlepšími firmami v odvětví, nebo průměrem za odvětví. Slouží k identifikaci hlavních předností firmy a nejpálčivějších problémů, které pomůže odhalit a tím představuje prvním krok k jejich řešení. Je východiskem pro formování a určení podnikové strategie.“ (Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2021)

3 Praktická část

3.1 Cíl a metodika práce

Cílem práce je zhodnotit ekonomickou výkonnost zvoleného podniku a provést komparaci s konkurenčními podniky. Data pro komparaci byla získána z databáze Albertina. Ke srovnání bylo vybráno následujících pět podniků, které mají stejné zaměření, tzn. CZ NACE 28120 – Výroba hydraulických a pneumatických zařízení:

- **ARGO-HYTOS s.r.o.**
- **Hydac spol. s.r.o.**
- **Hydraulics s.r.o.**
- **CHARVÁT Group s.r.o.**
- **Technometra a.s.**

Na základě dosažených výsledků se také navrhnou doporučení, která by měla vést ke zvýšení výkonnosti.

K tomu, aby se dosáhlo směřovaného cíle je zapotřebí:

- Znalost odborné literatury vztahující se k dané problematice
- Získání dat potřebných k analýze
- Aplikace metod a ukazatelů finanční analýzy
- Správná interpretace zjištěných hodnot
- Návrh doporučení k navýšení efektivity

V rámci praktické části práce se aplikuje velká část metod a ukazatelů, které byly popsány v literární rešerši. Stěžejní zdroje dat představují rozvaha a výkaz zisku a ztráty zvoleného podniku. Dalšími zdroji budou informace poskytované Českou národní bankou (ČNB) a Ministerstvem průmyslu a obchodu (MPO). Veškeré informace budou čerpány maximálně 8 let nazpět.

Zprvu se použijí absolutní ukazatele a provede se horizontální a vertikální analýza dat z účetních výkazů, respektive z rozvahy a výkazu zisku a ztráty. V návaznosti se udělá analýza vybraných poměrových ukazatelů. Na základě provedení dílčích analýz se nadále vypočítají některé souhrnné indexy (bonitní a bankrotní modely). V neposlední řadě se provede komparace podniku pomocí

Benchmarkingového diagnostického systému finančních indikátorů INFA. Po vypracování řečených analýz bude možné stanovit návrhy zlepšení.

3.1.1 Výpočet horizontální a vertikální analýzy

Pro horizontální analýzu budou použity následující dva vzorce. Index ukazatele, který procentuálně určuje změnu položek a absolutní ukazatel změny, díky kterému se zjistí absolutní změna jednotlivých položek.

$$\text{Index ukazatele} = \frac{\text{Ukazatel}_{i+n}}{\text{Ukazatel}_i} \times 100 = \text{výsledek v \%}$$

$$\text{Absolutní ukazatel změny} = \text{Ukazatel}_{i+1} - \text{Ukazatel}_i$$

Kde: **i** = číslo období

V rámci vertikální analýzy se aplikuje vzorec porovnávající objem daných položek k jejich celkovému objemu.

$$P_i = \frac{B_i}{\sum B_i} \times 100$$

Kde: **B_i** = velikost i-té položky

$\sum B_i$ = souhrn položek

i = pořadové číslo

3.1.2 Výpočet poměrových ukazatelů

Z poměrových ukazatelů byly vybrány především ukazatele rentability, které se považují za zcela základní. Dále se jedná o ukazatele likvidity a vybrané ukazatele u zadluženosti, aktivity a produktivity.

Zvolené ukazatele s příslušnými vzorci jsou vyobrazeny v tabulce 3.

Tabulka 3: Vzorce poměrových ukazatelů

Vzorce k výpočtu poměrových ukazatelů	
Ukazatele rentability	
<i>Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)</i>	$= \frac{EAT \text{ (zisk po zdanění)}}{\text{Vlastní kapitál}} \times 100$
<i>Rentabilita tržeb (ROS)</i>	$= \frac{EAT/EBIT \text{ (zisk před úroky a daněm)}}{\text{Tržby}} \times 100$
<i>Rentabilita aktiv (ROA)</i>	$= \frac{EBIT}{\text{Aktiva}} \times 100$
Ukazatele likvidity	
<i>Okamžitá likvidita (1.)</i>	$= \frac{\text{Finanční majetek}}{\text{Krátkodobé závazky}}$
<i>Pohotová likvidita (2.)</i>	$= \frac{\text{Oběžná aktiva} - \text{Zásoby}}{\text{Krátkodobé závazky}}$
<i>Běžná likvidita (3.)</i>	$= \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}}$
Ukazatele aktivity	
<i>Obrat celkových aktiv</i>	$= \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva celkem}}$
<i>Doba obratu aktiv</i>	$= \frac{\text{Aktiva}}{(\text{Tržby} / 365)}$
<i>Doba obratu pohledávek</i>	$= \frac{\text{Pohledávky}}{(\text{Tržby} / 365)}$
<i>Doba obratu závazků</i>	$= \frac{\text{Závazky}}{(\text{Tržby} / 365)}$
<i>Doba obratu zásob</i>	$= \frac{\text{Zásoby}}{(\text{Tržby} / 365)}$
Ukazatele zadluženosti	
<i>Celková zadluženost</i>	$= \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Celková aktiva}} \times 100$
<i>Úrokové krytí</i>	$= \frac{EBIT}{\text{Nákladový úrok}}$
Produktivita	
<i>Produktivita práce</i>	$= \frac{\text{Přidaná hodnota}}{\text{Osobní náklady}}$

Zdroj: Vlastní zpracování, 2021

3.1.3 Výpočet souhrnných indexů

Bankrotní model

Z oblasti bankrotních modelů je vybrán **Model IN95**, který se vyjadřuje rovnicí začleňující ukazatele rentability, aktivity, zadluženosti i likvidity.

$$IN = V1 \times \frac{A}{CZ} + V2 \times \frac{EBIT}{U} + V3 \times \frac{EBIT}{A} + V4 \times \left(\frac{T}{A}\right) + V5 \times \frac{OA}{(KZ + KBU)} + V6 \times \frac{ZPL}{T}$$

Kde: **A** = aktiva

CZ = cizí zdroje

U = nákladové úroky

T = tržby

OA = oběžná aktiva

KZ = krátkodobé závazky

KBU = krátkodobé bankovní úvěry

ZPL = závazky po lhůtě splatnosti

Vn = váhy vyjadřující podíl významnosti ukazatele

Bonitní model

Jako zástupce bonitních modelů byl zvolen **Kralickův Quicktest**, který poskytuje rychlou možnost ohodnotit podnik a disponuje vysokou vypovídací schopností. Ze čtyř oblastí analýzy byl vždy zvolen jeden ukazatel k zajištění optimální analýzy.

1. *Kvóta vlastního kapitálu* = $\frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celková aktiva}}$
2. *Doba splácení dluhu CF* = $\frac{\text{Cizí kapitál} - \text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{Bilanční cash flow}}$
3. *Cash flow v % tržeb* = $\frac{\text{Cash flow}}{\text{Tržby}}$
4. *Rentabilita celkových aktiv* = $\frac{\text{VH po zdanění} + \text{úroky} \times (1 - \text{daň.sazba})}{\text{Celková aktiva}}$

Výsledek se určí dle tabulky 4, pomocí které se ohodnotí každý ukazatel. Výsledná známka se poté vyjádří jako aritmetický průměr ukazatelů.

Tabulka 4: Stupnice hodnocení ukazatelů

Ukazatel	Výborný	Velmi dobrý	Dobrý	Špatný	Ohrožen
Kvóta vlastního kapitálu	>30 %	>20 %	>10 %	>0 %	negativní
Doba splácení dluhů	<3 roky	<5 let	<12 let	>12 let	>30 let
Cash flow v % tržeb	>10 %	>8 %	>5 %	>0 %	negativní
Rentabilita celkových aktiv	>15 %	>12 %	>8 %	>0 %	negativní

Zdroj: Vlastní zpracování, 2021, Sedláček 2011

3.1.4 Analýza tržního podílu

Aby mohlo dojít ke komparaci zvoleného podniku v daném odvětví, je zapotřebí určit tržní podíl. Podnik bude porovnán v rámci Benchmarkingového diagnostického systému finančních indikátorů INFA, který je dostupný na stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky (MPO). Veškeré související výpočty budou provedeny skrze internetové stránky MPO.

3.2 Charakteristika podniku Jihostroj a.s.

3.2.1 Historie

Kořeny českého výrobce specializovaného na letectví a hydrauliku sahají do roku 1919. V té době byla již vyhlášena nezávislá Československá republika a ve Velešíně založena firma JEVAN, která byla předchůdcem dnešního Jihostroje. Za iniciátora založení podniku se pokládá Jan Hans. Podnik nabízel telefony a telegrafy, jelikož republika budovala komunikační síť po celém území.

Po nějaké době skončil JEVAN se svou produkcí a objekt zakoupili bratři Štejnarové, kteří se zabývali výrobou nábytkového kování. Následná hospodářská krize zapříčinila příchod nového ředitele podniku, A. Železného, díky kterému došlo k velké modernizaci.

V roce 1936 se podnik zaměřil na leteckou výrobu a tím změnil i svůj název na JIKOV. Ředitel Železný využil své zkušenosti a známosti k rapidnímu rozvoji továrny. Vedle výroby dílů pro letadla, například hydrauliky, čerpadel a karburátorů, podnik nadále zachoval produkci nábytkového kování. Navzdory hospodářské krizi se díky rozšířené výrobě mohlo zaměstnat více jak 600 pracovníků z předchozích 50 pracovních pozic.

Během druhé světové války se produkce zacílila hlavně na německé vojenské potřeby. Z toho důvodu byla zastavena produkce pro nábytek a elektrické spotřebiče. V utajení se však připravovala výroba karburátorů, motorů a vstřikovacích zařízení pro automobily a motocykly.

Po 2. světové válce došlo ke znárodnění podniku a připojení k firmě PAL. Výroba karburátorů a motorů byla odsunuta do Českých Budějovic, což se stalo jiskrou pro vznik podniku Motor JIKOV. V roce 1953 byl JIKOV znovu oddělen a vznikl podnik JIHOčeské STROJírny – JIHOSTROJ.

3.2.2 Současnost

V roce 1992 došlo k privatizaci podniku a vzniku akciové společnosti. Po třech letech proběhla velká reorganizace a produkce se rozdělila do dvou divizí. Divize hydrauliky se zaměřuje na produkci zubových čerpadel, ventilů, motorů apod. Letecká divize je zacílena na přístroje palivového a hydraulického systému letadel.

Přístroje jsou především odebírány tuzemskými odběrateli – PBS a.s. a GE Aviation Czech s.r.o. Dále jsou obchodní aktivity spjaty i s výrobcí západního leteckého průmyslu – Samsung Techwin, Crane Aerospace, Honeywell aj.

3.3 Horizontální a vertikální analýza

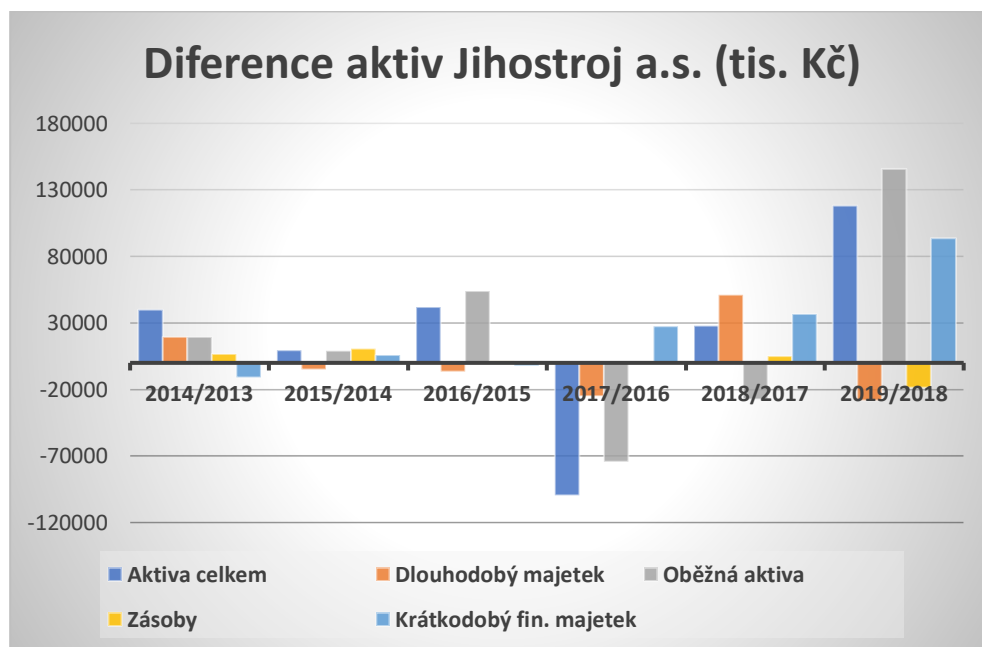
Při výpočtu horizontální a vertikální analýzy jsou využita data podniku Jihostroj a. s. za roky 2013 až 2019. Jak bylo již vysvětleno, v rámci vertikální analýzy se porovnávají jednotlivé položky z finančních výkazů k určité sumě veličin. Pomocí horizontální analýzy dochází ke sledování vývoje dané veličiny v čase.

3.3.1 Horizontální analýza rozvahy

Jak je možné vyčíst z grafu 1, aktiva se v průběhu sledovaných let výrazně měnila. Velký propad je vidět v roce 2017, poté následovalo v dalších letech zvýšení.

Z hlediska dlouhodobého majetku je možné říct, že jeho tendence je spíše klesající. U oběžných aktiv je tomu jinak, u nich se v průběhu let skokově střídá trend klesání a růstu. Tyto 2 položky mají na celková aktiva největší vliv.

Graf 1: Diference aktiv horizontální analýzy



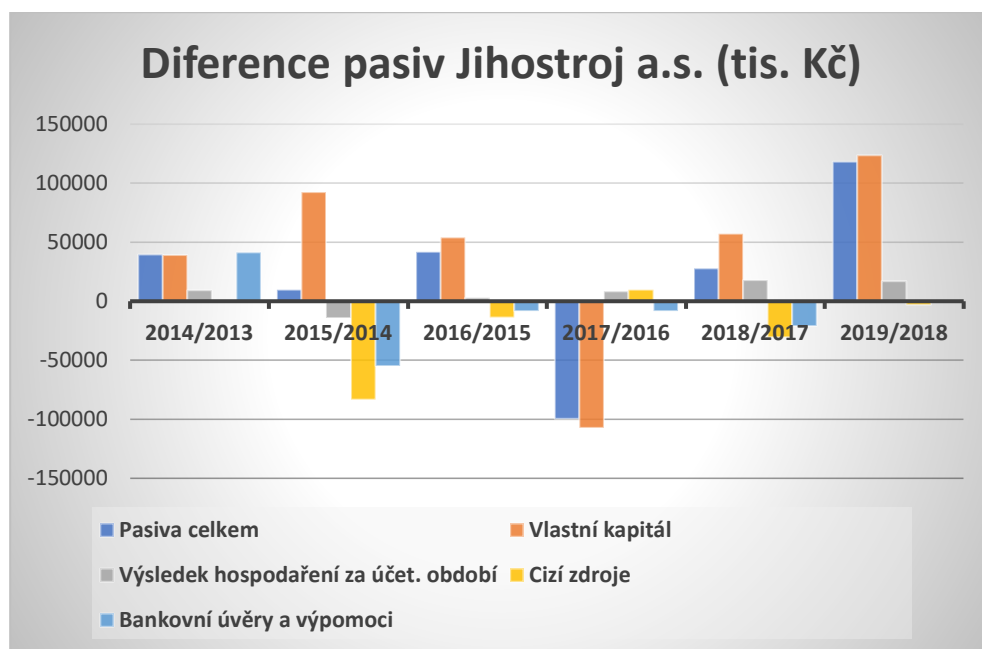
Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvahy, 2021

Na následujícím grafu 2 je popsána diference pasiv podniku. Čitelné výkyvy celkových pasiv jsou zapříčiněny jak vlastním kapitálem, tak i cizími zdroji.

Co se týče bankovních úvěrů a výpomocí, je vidět, že v průběhu celého období dochází k jejich úplnému splacení.

Výsledek hospodaření za běžné účetní období se pohybuje až na rok 2015 v kladných hodnotách a má stoupavou tendenci.

Graf 2: Diference pasiv horizontální analýzy



Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvahy, 2021

3.3.2 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

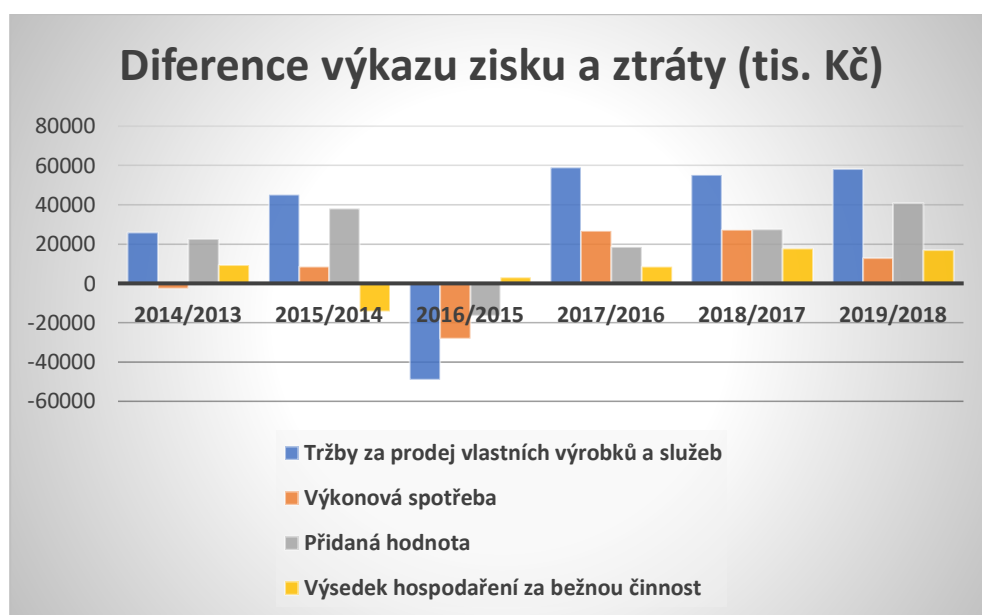
Ve sledovaném podniku jsou hlavní příjmy tvořeny z tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb. Jak je možné vidět na grafu 3, vývoj tržeb se jeví jako uspokojivý, až na rok 2016, kdy tržby radikálně poklesly. Tento pokles je zapříčiněn poklesem domácích odběratelů a snížením objednávek rozhodujícího exportního partnera firmy Parker. Stále přetrvávají dopady hluboké krize z roku 2009, která měla silný vliv i na daný podnik. Především divize hydrauliky trpí tím, že její tradiční partneři stále stagnují.

K výkonové spotřebě je potřeba podotknout, že se v roce 2016 nepropadla tak razantním způsobem jako tržby. Další roky výkonová spotřeba rostla spolu s tržbami, ale v posledním sledovaném roce byla v rámci tržeb nízká.

Ohledně přidané hodnoty je z grafu vidět, že až na kritický rok 2016 má stoupavou tendenci. Její růstový trend ale neznamená ve všech letech pozitivní dopady. Jak lze zaznamenat, v letech 2017 a 2018 výkonová spotřeba převyšuje přidanou hodnotu nebo se pohybuje ve stejných hodnotách.

Výsledek hospodaření za běžnou činnost na počátku klesá, ale po druhém sledovaném období začíná narůstat.

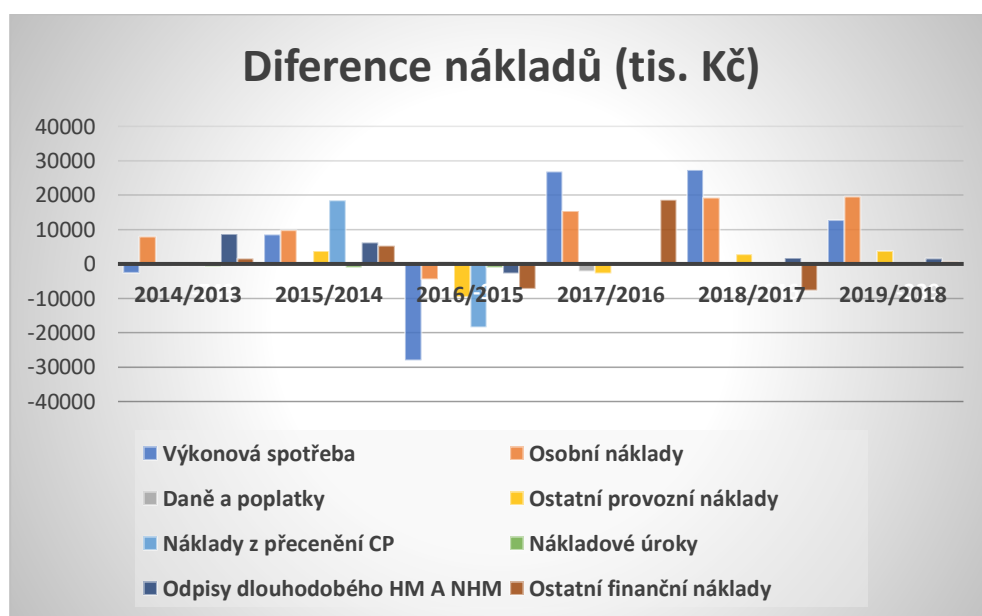
Graf 3: Diference výkazu zisku a ztráty horizontální analýzy



Zdroj: Vlastní zpracování na základě výkazu zisku a ztráty, 2021

Graf 4 popisuje, jakým způsobem se vyvíjely náklady za sledované období 2013-2019. Jak je možné zpozorovat, největší výkyvy hodnot nastaly u výkonové spotřeby a ostatních finančních nákladů. U nákladů na přecenění CP dochází k pohybu hodnot jen ve dvou obdobích, jelikož v ostatních je jeho hodnota rovna 0.

Graf 4: Diference nákladů horizontální analýzy



Zdroj: Vlastní zpracování na základě výkazu zisku a ztráty, 2021

3.3.3 Vertikální analýza rozvahy

V tabulce 5 je zachyceno, jaký poměr zabírají jednotlivé složky aktiv v rozvaze. Dlouhodobý majetek má téměř celou dobu větší podíl než oběžná aktiva až na poslední rok, kdy se podíl obrátil. Tento obrat je způsoben růstem krátkodobého finančního majetku.

Za povšimnutí stojí také vývoj poměru krátkodobých pohledávek, u kterých je vidět, že za celé sledované období se jejich poměr navýšil o téměř 26 %.

Poměr složek pasiv je vyjádřen v tabulce 6. Vlastní kapitál po celou dobu zabírá přes polovinu celkových pasiv a neustále se jeho poměr navyšuje. Za zmínku stojí základní kapitál, u kterého je vidět radikální pokles v prvních dvou letech. Ohledně dlouhodobých závazků je vidět, že postupem let se u podniku staly významnou součástí cizích zdrojů, jelikož jejich počet značně narost.

Tabulka 5: Poměr složek aktiv v rámci vertikální analýzy v %

Vertikální analýza Jihostroj a.s.	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
AKTIVA CELKEM	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
B. Dlouhodobý majetek	53,46	53,32	52,48	50,15	52,36	55,50	48,19
<i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>	<i>12,94</i>	<i>12,86</i>	<i>12,44</i>	<i>11,94</i>	<i>12,68</i>	<i>12,24</i>	<i>10,11</i>
Software	1,45	1,34	1,04	0,87	0,58	3,05	2,31
<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>	<i>21,69</i>	<i>22,17</i>	<i>21,68</i>	<i>21,69</i>	<i>23,87</i>	<i>24,90</i>	<i>21,71</i>
Stavby	46,24	39,48	44,14	42,30	47,22	45,41	44,54
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	45,60	49,90	49,21	41,72	40,83	51,43	41,53
<i>Dlouhodobý finanční majetek</i>	<i>18,83</i>	<i>18,29</i>	<i>18,35</i>	<i>16,52</i>	<i>15,80</i>	<i>18,36</i>	<i>16,37</i>
C. Oběžná aktiva	46,46	46,55	46,94	49,73	47,56	44,07	51,37
<i>Zásoby</i>	<i>12,39</i>	<i>12,56</i>	<i>13,34</i>	<i>12,99</i>	<i>14,12</i>	<i>14,21</i>	<i>11,44</i>
Materiál	47,54	51,65	50,22	47,77	49,90	51,94	49,97
<i>Pohledávky</i>	<i>33,05</i>	<i>33,93</i>	<i>33,05</i>	<i>36,38</i>	<i>30,62</i>	<i>23,96</i>	<i>27,28</i>
Krátkodobé pohledávky	37,56	41,85	34,06	38,82	58,77	59,06	63,21
Stát – daňové pohledávky a dotace	0,69	0,50	0,24	0,27	0,07	0,00	0,00
<i>Krátkodobý finanční majetek</i>	<i>1,02</i>	<i>0,07</i>	<i>0,55</i>	<i>0,36</i>	<i>2,82</i>	<i>5,90</i>	<i>12,65</i>
D. Časové rozlišení	0,08	0,12	0,58	0,13	0,09	0,43	0,43

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvahy, 2021

Tabulka 6: Poměr složek pasiv v rámci vertikální analýzy v %

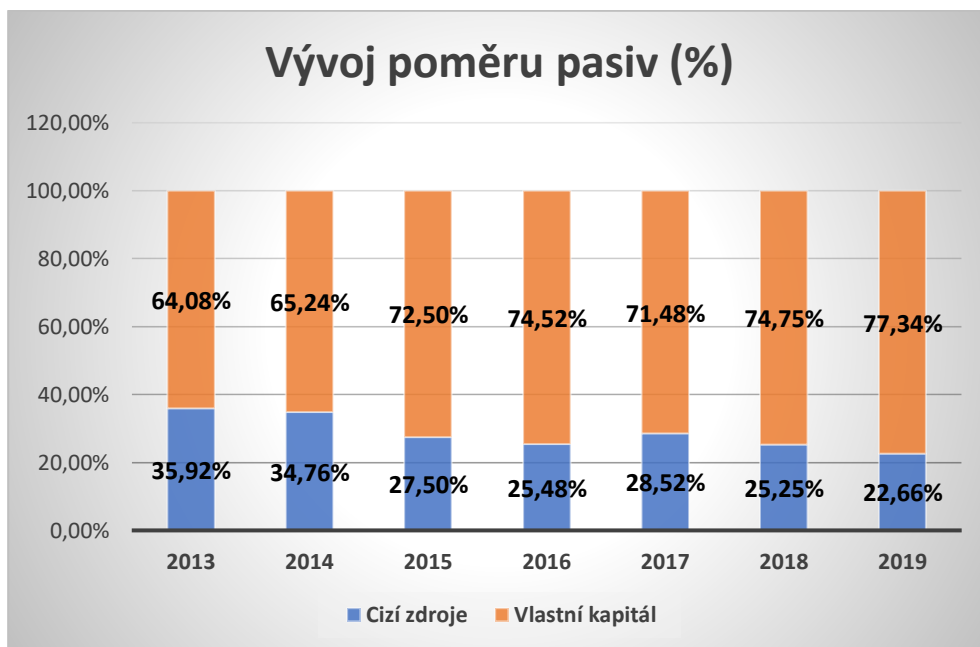
Vertikální analýza Jihostroj a.s.	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
PASIVA CELKEM	100	100	100	100	100	100	100
A. Vlastní kapitál	64,06	65,20	72,43	74,33	71,40	74,59	77,34
<i>Základní kapitál</i>	104,89	76,02	75,41	48,56	52,82	51,56	46,80
<i>Emisní ážio</i>	5,59	5,40	5,36	5,18	5,63	5,50	4,99
<i>Fondy ze zisku</i>	9,04	8,87	8,96	8,77	0,03	0,03	0,02
<i>Výsledek hospodaření minulých let (+/-)</i>	-28,55	0,24	3,45	5,35	-1,20	2,06	7,50
<i>Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)</i>	2,72	3,41	2,20	2,37	3,33	4,78	5,66
B. Cizí zdroje	35,91	34,75	27,47	25,42	28,49	25,20	22,66
<i>Rezervy</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	1,78	0,00	0,75
<i>Dlouhodobé závazky</i>	1,37	1,55	1,56	18,68	19,62	18,09	16,43
<i>Krátkodobé závazky</i>	13,08	8,95	6,46	6,74	7,09	7,11	5,47
<i>Bankovní úvěry a výpomoci</i>	21,46	24,25	19,45	18,11	18,96	16,70	15,16
C. Časové rozlišení	0,03	0,05	0,11	0,25	0,12	0,21	0,00

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvahy, 2021

Graf 5 zaznamenává vývoj poměru vlastního kapitálu a cizích zdrojů (cizí kapitál). Jak je očividné, po celé období má značně větší poměr vlastní kapitál, který v průběhu let nadále narůstá.

Vlastní kapitál je převážně tvořen základním kapitálem a cizí zdroje v podstatě krátkodobými i dlouhodobými závazky a bankovními úvěry a výpomoci. Pohyb poměru pasiv razantně ovlivňují kapitálové fondy, které se pohybují jak ve vyšších kladných, tak i v záporných hodnotách.

Graf 5: Poměr vlastního a cizího kapitálu vertikální analýzy

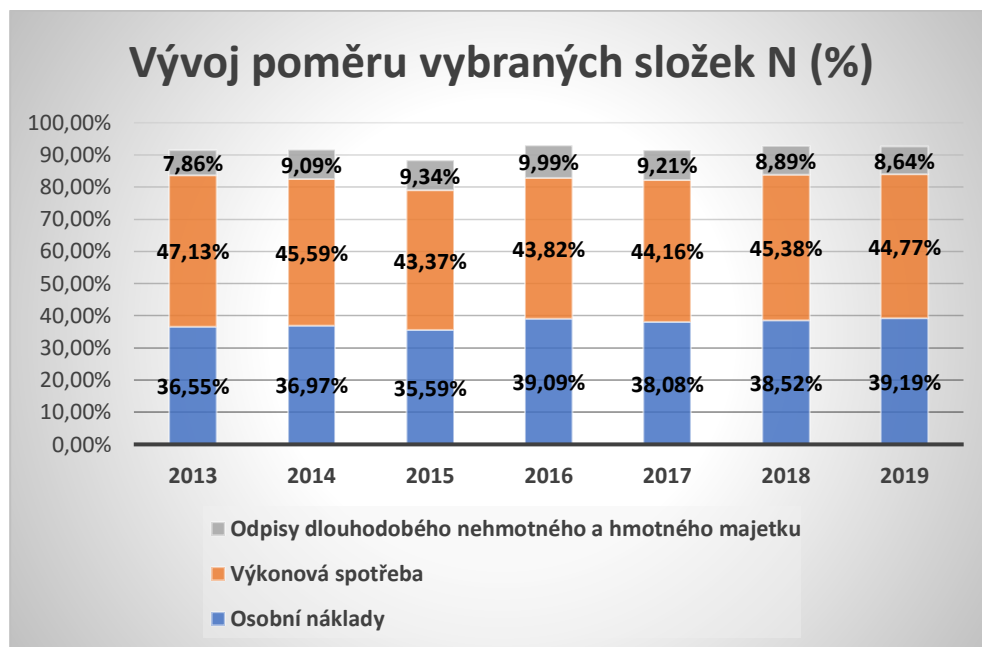


Zdroj: Vlastní zpracování na základě výkazu zisku a ztráty, 2021

3.3.4 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

Stěžejní složky celkových nákladů jsou vyobrazeny na grafu 6, a jak je možné zaznamenat, jejich poměr se v průběhu let nijak výrazně nemění. Největší zastoupení má výkonová spotřeba, do které spadá spotřeba materiálu a energie a služby. Druhou nejvýznamnější složku představují osobní náklady, které jsou převážně tvořeny ze mzdových nákladů.

Graf 6: Poměr vybraných složek nákladů



Zdroj: Vlastní zpracování na základě výkazu zisku a ztráty, 2021

Vertikální analýza výnosů je vyjádřena v tabulce 7, ve které je očividné, že výnosy měly až na rok 2016 růstový trend. Největší podíl celkových výnosů tvoří výkony a následně tržby z prodeje a ostatní provozní výnosy.

Tabulka 7: Vertikální analýza výnosů Jihostroj a.s. v tis. Kč

Vertikální analýza výnosů Jihostroj a.s. (tis. Kč)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Výkony	600729	620722	667378	603287	662174	717445	775500
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	10757	12003	9140	15045	6803	7238	19993
Ostatní provozní výnosy	12726	13909	3952	4858	14342	13993	25048
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	306	281	217	255	259	259	247
Výnosové úroky	206	134	180	116	87	120	2061
Ostatní finanční výnosy	9841	10104	12072	9299	3596	10244	7266
Celkové výnosy	634565	657153	692939	632860	687261	749299	830115

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výkazu zisku a ztráty, 2021

Z tabulky 8 je vidět, že jako u výnosů, náklady v průběhu let rostou, až na rok 2016, kdy náklady taktéž poklesly. Za nejpodstatnější položky se dají považovat výkonová spotřeba, osobní náklady a odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. U nákladových úroků jde vidět vcelku velký pokles hodnot, který ve srovnání se začátkem a koncem sledovaného období poklesl o 4015 tis. Kč.

Tabulka 8: Vertikální analýza nákladů Jihostroj a.s. v tis. Kč

Vertikální analýza nákladů Jihostroj a.s. (tis. Kč)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Výkonová spotřeba	281559	278982	287571	259515	286316	313654	326473
Osobní náklady	218326	226235	236013	231491	246913	266209	285807
Daně a poplatky	1369	1592	1573	2174	0	0	0
Ostatní provozní náklady	26218	25784	29610	20105	17309	20089	23857
Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	0	0	18484	0	0	0	0
Nákladové úroky	4658	3915	2822	1833	1628	982	643
Ostatní finanční náklady	18294	19847	25084	17878	36477	28785	29470
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	46962	55621	61910	59181	59746	61426	63037
Celkové výnosy	597386	611976	663067	592177	648389	691145	729287

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výkazu zisku a ztráty, 2021

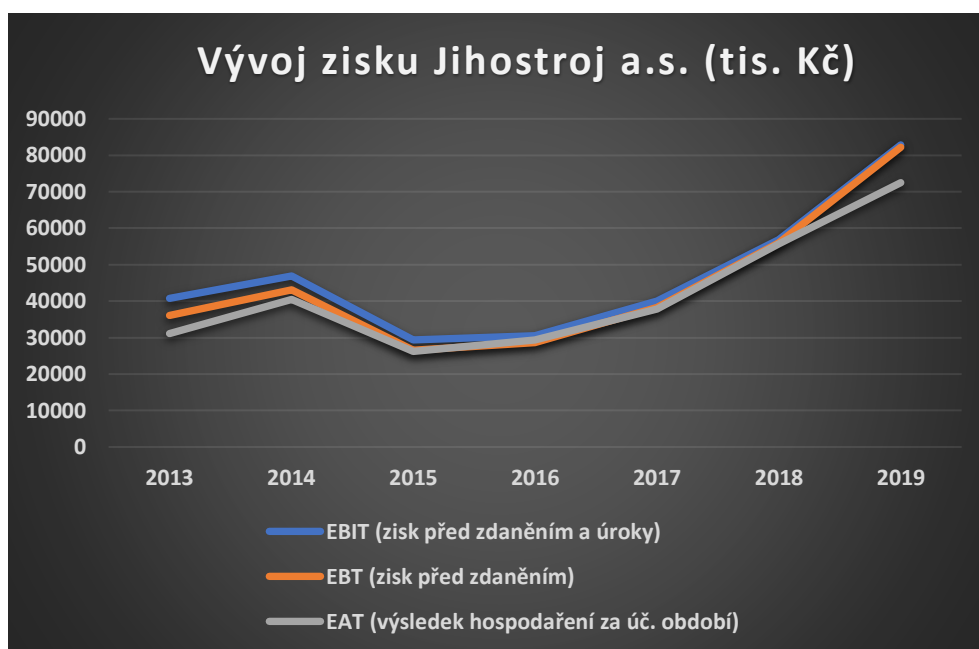
3.4 Analýza poměrových ukazatelů

Tato podkapitola se zaměřuje na popsání vývoje poměrových ukazatelů v analyzovaném podniku. U každé skupiny poměrových ukazatelů se uvádí grafické či tabulkové znázornění, které jasněji objasňuje vývoj daných ukazatelů. Největší váha se přisuzuje skupinám rentability a likvidity.

3.4.1 Vývoj zisku

Hojně sledovaným podnikovým ukazatelem je sledování zisku a jeho vývoje. Graf 7 ukazuje vývoj zisku firmy Jihostroj a.s. od roku 2013 do roku 2019. Je možné zpozorovat, že zisk měl od roku 2014 do roku 2015 klesající tendenci, ale v následujících letech začal poměrně rychle narůstat. Na začátku a konci sledovaného období je rozdíl mezi EAT téměř o 134 %.

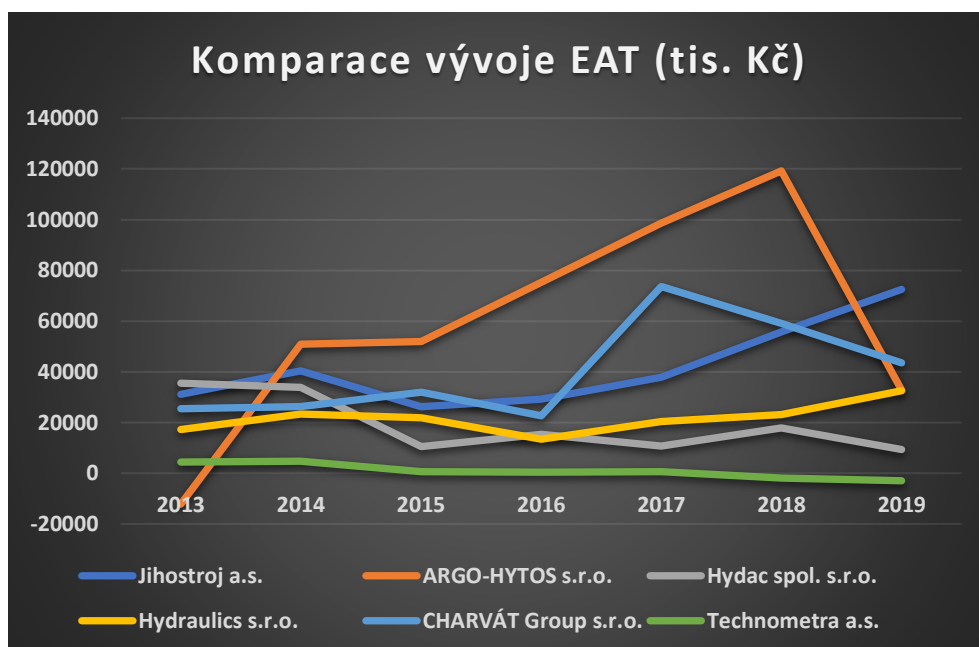
Graf 7: Vývoj zisku Jihostroj a.s.



Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv, 2021

Z grafu 8 je čitelné, že výsledek hospodaření analyzovaného podniku se nachází z hlediska ostatních podniků v úspěšnější polovině ziskovosti. Největší skokový nárůst i pokles je možné sledovat u podniku ARGO-HYTOS s.r.o., který z nejnižší hodnoty grafu vystoupal na nejvyšší ze všech hodnot.

Graf 8: Komparace vývoje EAT (výsledek hospodaření za účetní období)



Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv, 2021

3.4.2 Analýza ukazatelů rentability

Díky ukazatelům rentability se dá měřit efektivnost kapitálu, který byl vložen do společnosti. Následující tři grafy vyjadřují vývoj rentability v daném podniku a nadále srovnání ukazatelů ROS a ROE s odvětvím.

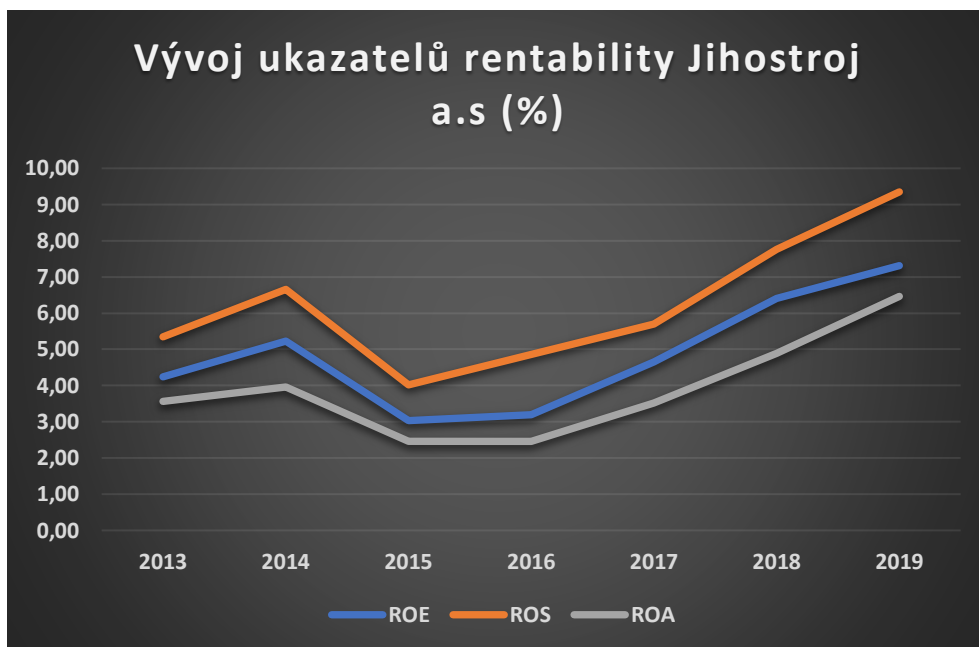
Z grafu 9 je možné zaznamenat viditelný pokles a následný růst ukazatelů. Je to dáno především důsledkem zisku, který v období 2014-2015 poklesl a následně začal růst.

Rentabilita vlastního kapitálu (**ROE**) se vyvíjela takovým způsobem, že na počátku sledovaného období každá vlastní koruna, která byla do firmy vložena, přinesla 0,0424 koruny a na konci období již 0,0731 koruny.

Rentabilita tržeb (**ROS**) má stejnou tendenci chování jako ROE. Na začátku období přinesla jedna koruna tržeb 0,0535 koruny, a naopak v posledním roce 0,0935 koruny.

Rentabilita aktiv (**ROA**), jakožto generování zisku z podnikových aktiv, je závislá i na tom, jaké množství cizích zdrojů podnik využívá. Z počátečních 0,0356 koruny se ukazatel vyšplhal nakonec na 0,0646 koruny.

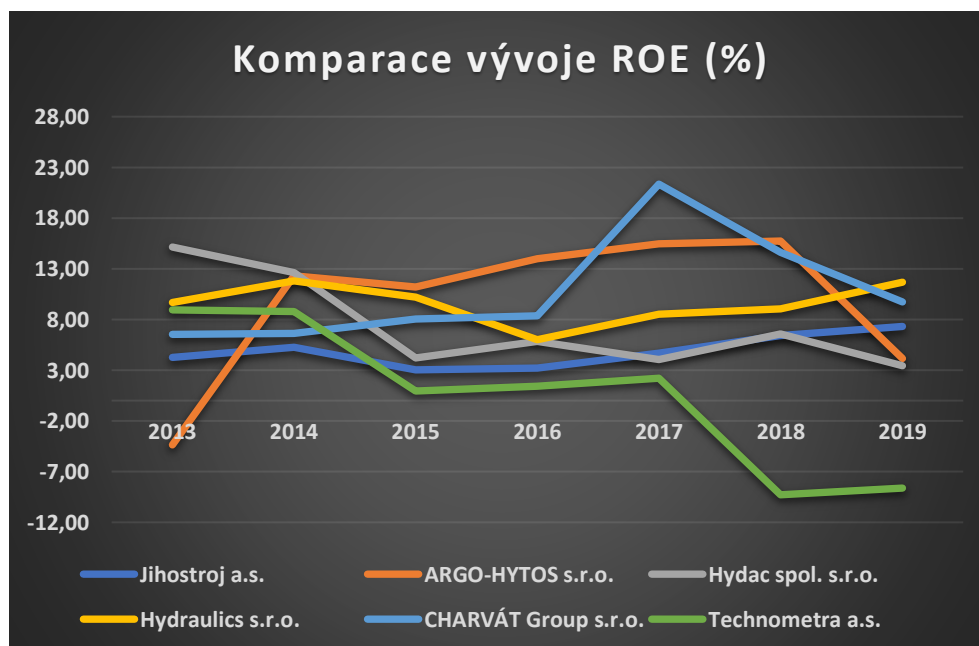
Graf 9: Vývoj ukazatelů rentability Jihostroj a.s.



Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv, 2021

Vývoj ROE pro Jihostroj a.s. je dle grafu 10 pod průměrem sledovaného odvětví. Od konce roku 2018 se však podnik dostává nad průměr, jelikož má tendenci růst a ostatním podnikům hodnoty ukazatele klesají. V celém období nemá vybraný podnik tak prudké výkyvy, což je způsobené malým výkyvem hodnot vlastního kapitálu a EAT.

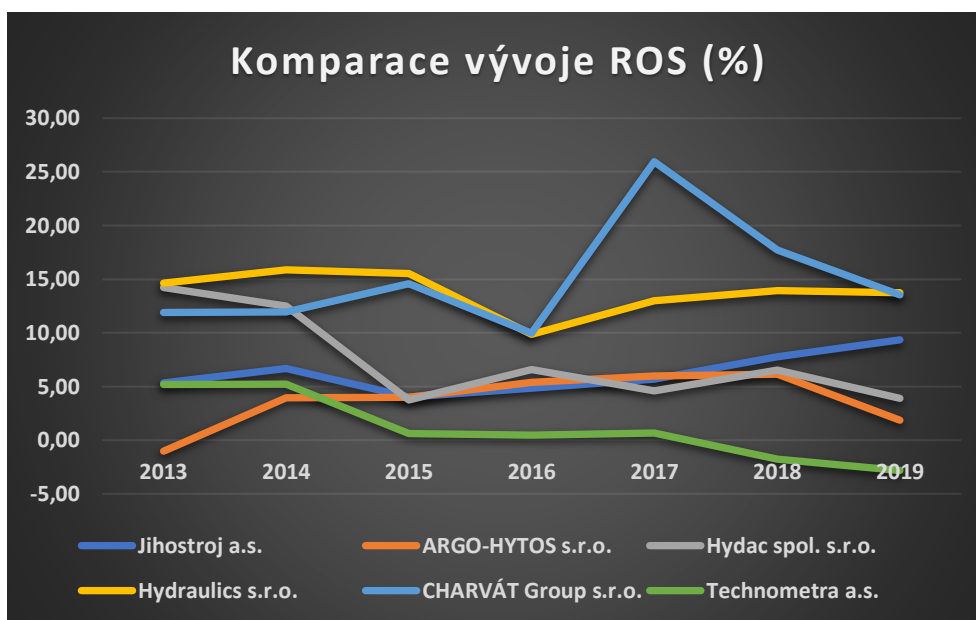
Graf 10: Komparace vývoje ROE (rentabilita vlastního kapitálu)



Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv, 2021

U srovnání rentability tržeb je tomu obdobně jako u rentability vlastního kapitálu. Jak je možné zachytit z grafu 11, sledovaný podnik nemá oproti konkurenčním téměř žádné výkyvy křivky. Od roku 2017 si ve srovnání s ostatními vede již nad průměrem, a vzhledem k jejímu růstu a neměnní se tendenci konkurence by se mohla během pár let dostat do nejvyšších hodnot.

Graf 11: Komparace vývoje ROS (rentabilita tržeb)

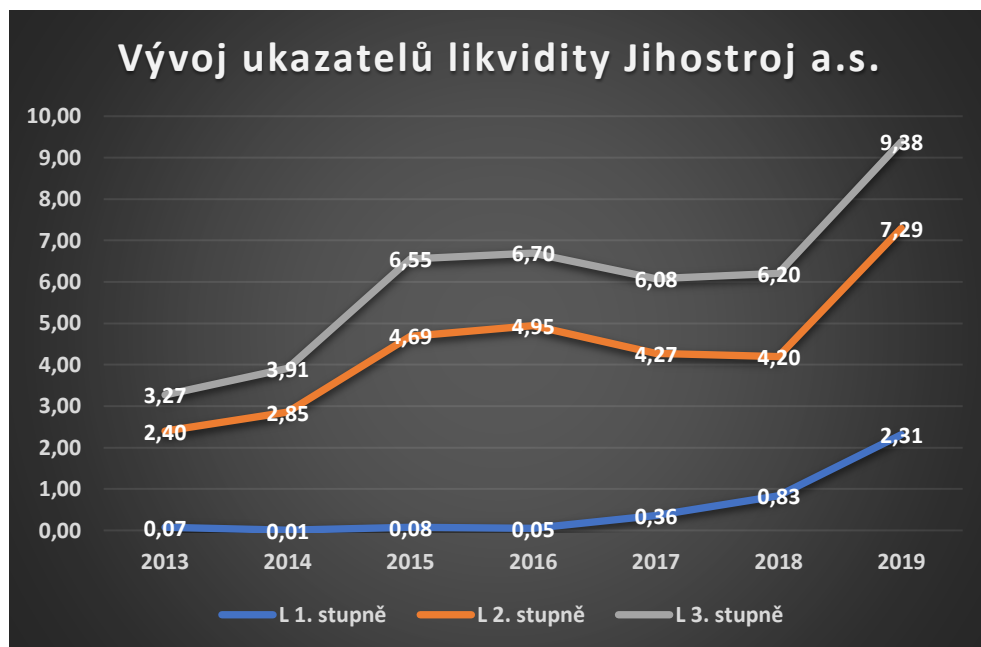


Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv, 2021

3.4.3 Analýza ukazatelů likvidity

Likvidita vypovídá o tom, jakou rychlostí a v jaké míře je schopen podnik obstát ve splacení svých závazků. Na následujících grafech 12, 13, 14 a 15 je srovnán vývoj likvidity analyzovaného podniku. Ten je následně porovnán s dalšími podniky. Z pohledu všech tří stupňů likvidity je u podniku na grafu 12 viditelný nárůst téměř po celém sledovaném období. Pouze u likvidity 2. a 3. stupně došlo v období 2017-2018 k poklesu hodnot. Viditelné zvýšení ukazatelů likvidity je způsobené radikálně klesajícími krátkodobými závazky, které za celé období klesly o více jak polovinu.

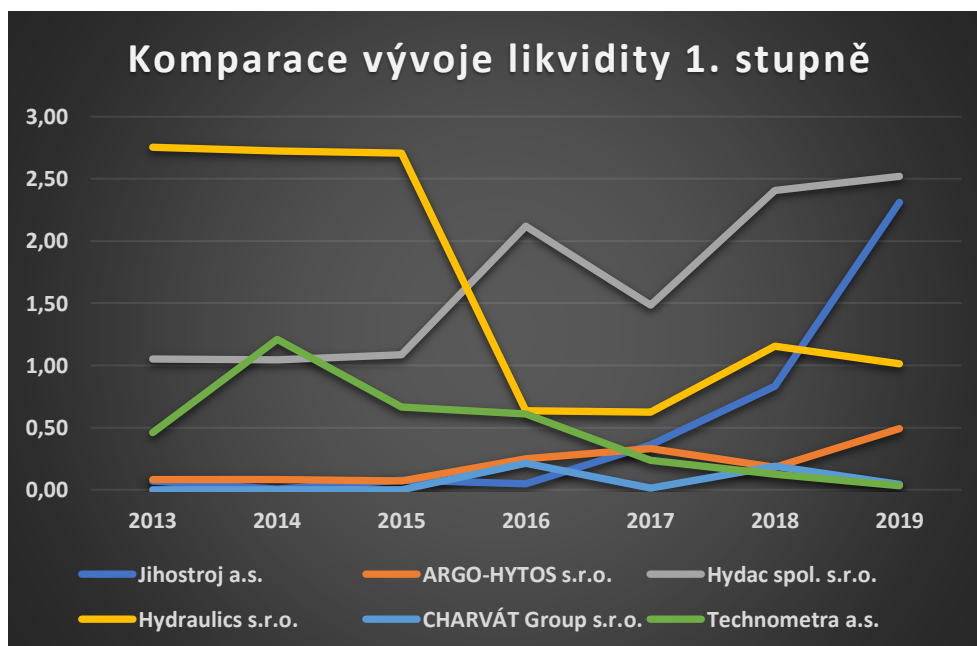
Graf 12: Vývoj ukazatelů likvidity Jihostroj a.s.



Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv, 2021

Z pohledu srovnání likvidity 1. stupně z grafu 13 je patrné, že se podniku daří oproti ostatním subjektům vcelku dobře. Doporučená hodnota pro tento stupeň je 0,2 - 0,5, k čemuž se sledovaný podnik dost blíží. Nejlépe si však vede podnik ARGO-HYTOS s.r.o., který se druhou polovinou období pohybuje v doporučeném rozmezí a jeho hodnoty nejsou ani moc vysoké a nízké.

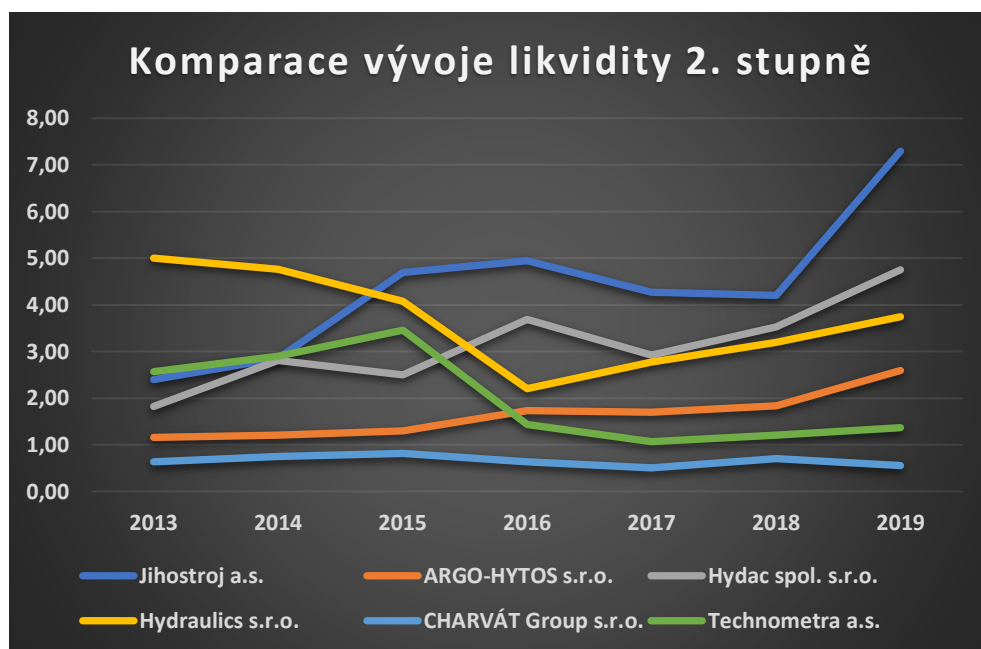
Graf 13: Komparace vývoje likvidity 1. stupně



Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv, 2021

Jako u likvidity 3. stupně záleží na odvětví, ale doporučenou hodnotou pro likviditu 2. stupně je 1. Jak je možné z grafu 14 vidět, od této hodnoty má po celé období sledovaný podnik velký odstup a z hlediska komparace je nejhůře hodnoceným. Vysoké hodnoty likvidity mohly způsobit vysoké zůstatky pohledávek, s čímž souvisí ukazatel doby obratu pohledávek, viz níže.

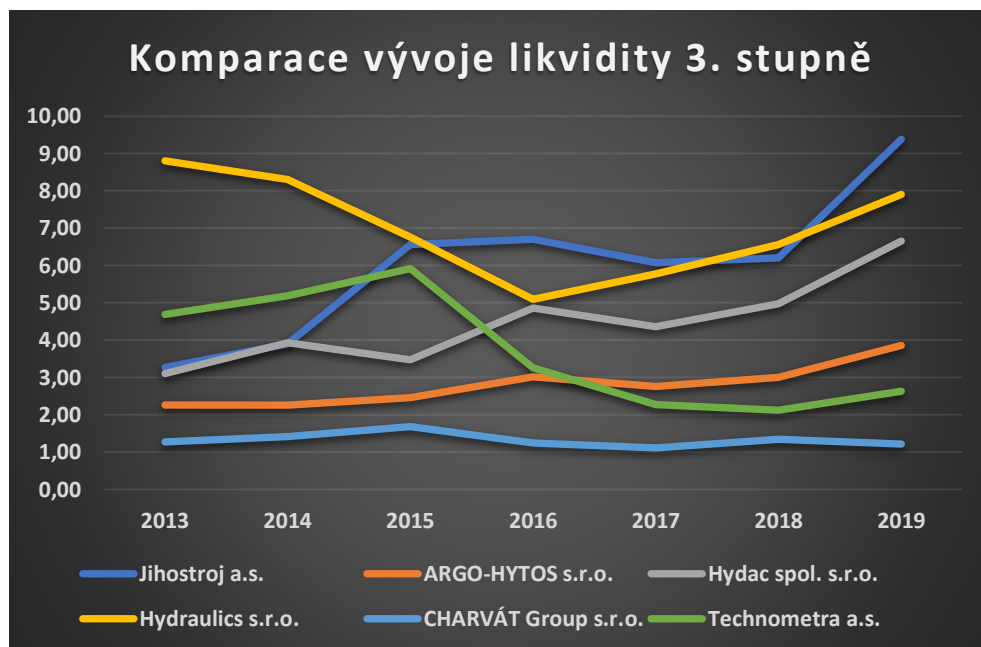
Graf 14: Komparace vývoje likvidity 2. stupně



Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv, 2021

Doporučenou hodnotou pro likviditu 3. stupně je rozmezí 1,5 – 2,5, v němž se pohybují v grafu 15 převážně ARGO-HYTOS s.r.o. a CHARVÁT Group s.r.o. Analyzovanému podniku se v porovnání s konkurencí nedaří zcela dobře, jelikož jsou jeho hodnoty dost vysoké. Tento problém může tkvět ve vysokém stavu zásob či ve vyšších zůstatcích pohledávek.

Graf 15: Komparace vývoje likvidity 3. stupně



Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv, 2021

3.4.4 Analýza ukazatelů aktivity

Ukazatele aktivity sledují, jak podnik nakládá se svým majetkem, a jakým způsobem využívá jednotlivé části majetku. Následující dva grafy zobrazují vývoj aktiv a dobu obratu dílčích částí majetku.

V grafu 16 je vyobrazen vývoj obratu celkových aktiv. Jeho doporučená hodnota je v oblasti strojírenství 1 - 1,5, avšak v analyzovaném podniku se pohybuje v rozmezí od 0,49 do 0,62, což znamená že se celková aktiva za rok neobrábí dostatečně.

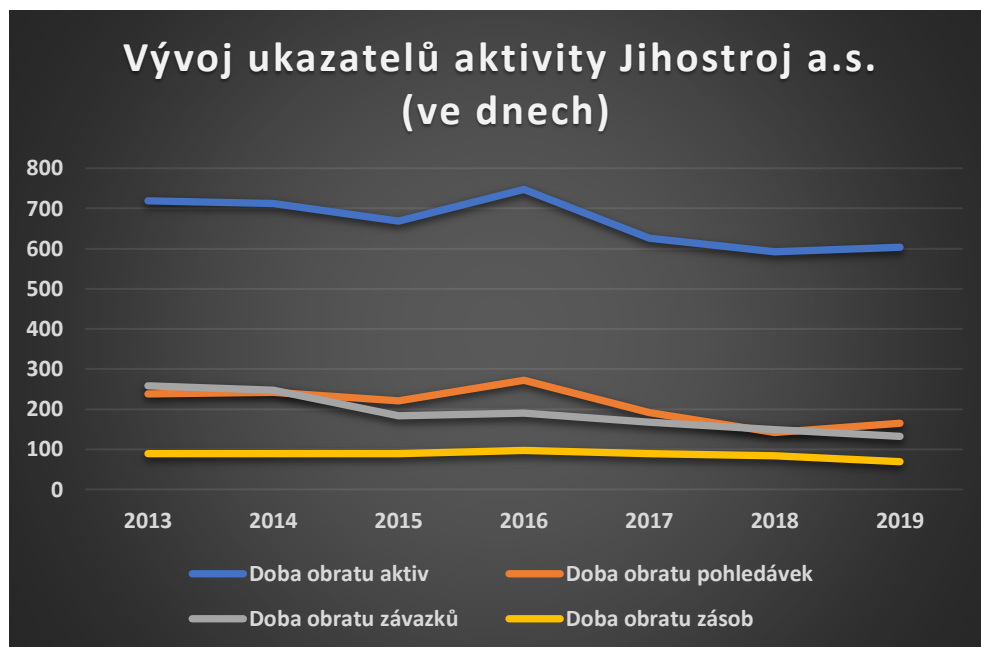
Graf 16: Vývoj obratu celkových aktiv Jihostroj a.s.



Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv, 2021

Jako další se ukazuje na grafu 17 vývoj jednotlivých ukazatelů aktivity podniku. Všechny ukazatele v grafu mají klesající tendenci, až na obrat aktiv a pohledávek v období mezi roky 2015 až 2016. Doba obratu aktiv by měla být dle doporučení co nejkratší, takže v roce 2018 měla firma nejideálnější hodnotu. Ohledně obratu zásob je doporučená hodnota také co nejmenší, a jak lze v grafu vidět, hodnota se pohybuje v rozmezí od 97 do 69 dnů. U doby obratu pohledávek a závazků je možné zaznamenat určité výkyvy. Doporučuje se, aby doba obratu závazků měla větší hodnoty než doba obratu pohledávek, což se daří jen v malé části sledovaného období. Z toho důvodu musí většinu času podnik hradit rozdíly ve dnech těchto ukazatelů z vlastního či cizího kapitálu.

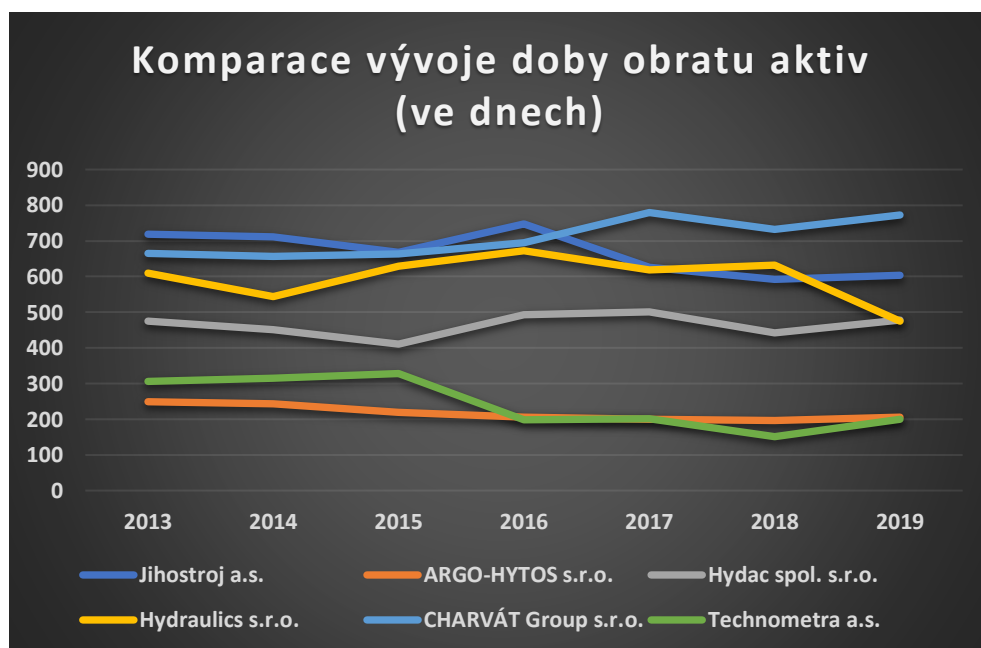
Graf 17: Vývoj ukazatelů aktivity Jihostroj a.s.



Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv, 2021

Jak bylo již řečeno, doba obratu aktiv se doporučuje co nejnižší. Vyobrazený graf 18 ukazuje, že Jihostroj a.s. si v komparaci s ostatními vede pod průměrem. Naopak podniky jako ARGO-HYTOS s.r.o. a Technometra a.s. mají v rámci odvětví nejlepší výsledky.

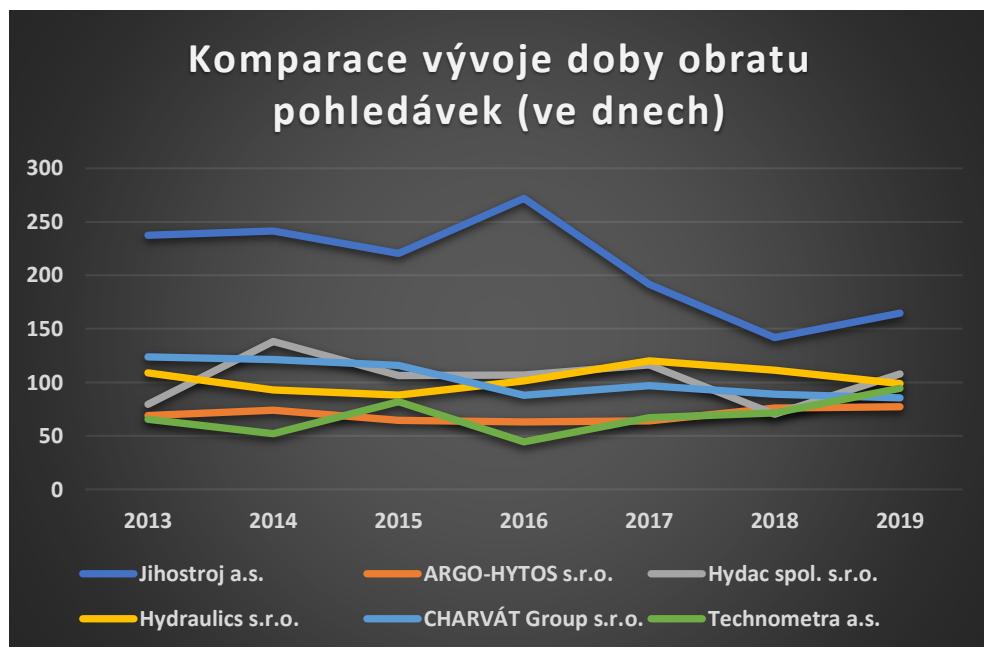
Graf 18: Komparace vývoje doby obratu aktiv



Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv, 2021

Cílem firmy je mít co nejnižší dobu splatnosti pohledávek, tím pádem potřebuje menší množství zdrojů na jejich financování. Graf 19 ukazuje, jak špatným způsobem si analyzovaný podnik vede oproti ostatním. Jeho hodnoty jsou výrazně vyšší než u konkurence. Tento problém může tkvět ve špatně nastaveném platebním vztahu s odběrateli nebo dlouhé splatnosti pohledávek.

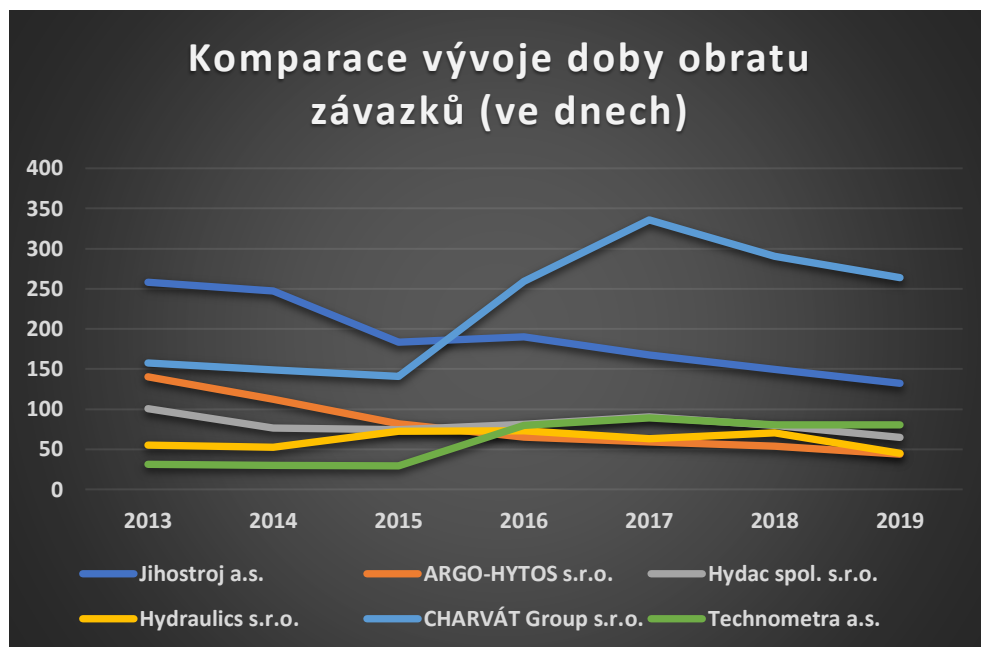
Graf 19: Komparace vývoje doby obratu pohledávek



Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv, 2021

S dlouhou dobou obratu závazků souvisí i likvidita firmy, pokud je totiž doba obratu dlouhá, poukazuje to na problémy v likviditě. Jak je možné vidět na grafu 20, Jihostroj a.s. si nevede zcela dobře a patří do podprůměru. Jeho splatnost se pohybuje na vysokých hodnotách, ale jeho klesajícím trendem se přibližuje k průměru konkurence.

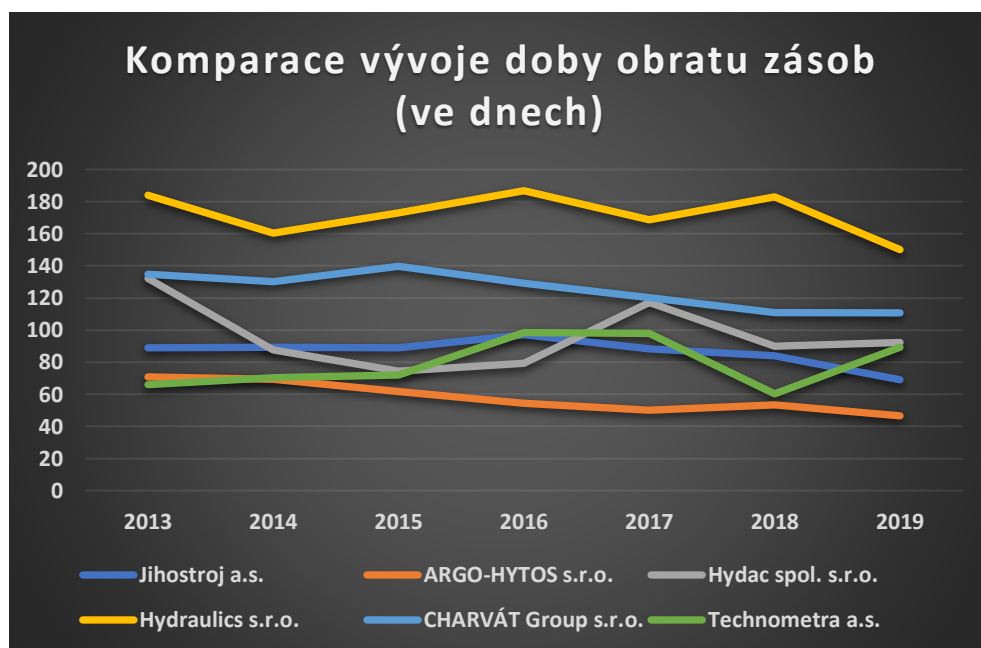
Graf 20: Komparace vývoje doby obratu závazků



Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv, 2021

Pro podnik není vhodné udržovat dlouhou dobu své zásoby na skladech, proto by měl mít ukazatel doby obratu zásob co nejmenší počet dnů. Sledovaný podnik si dle grafu 21 ve srovnání s konkurencí vede průměrně. Ze všech subjektů vyčnívá ARGO-HYTOS s.r.o., který až na první rok udržuje nejpříznivější hodnoty.

Graf 21: Komparace vývoje doby obratu zásob



Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv, 2021

3.4.5 Analýza ukazatelů zadluženosti

Celková zadluženost firmy vypovídá o míře krytí firemního majetku cizími zdroji. S narůstající hodnotou tohoto ukazatele se zvyšuje riziko pro věřitele. Jak je patrné z tabulky 9, od roku 2013 do roku 2019 se zadluženost zmenšila o více jak 13 %, což znamená, že podnik preferuje k financování vlastní zdroje.

Ukazatel úrokového krytí vyjadřuje kolikrát zisk pokryje úrokové platby. Čím vyšší hodnotu ukazatel má, tím je vyšší schopnost hradit náklady cizího kapitálu, který je využíván. Z tabulky 9 je možné vidět nárůst v průběhu sledovaného období, především skokový nárůst za období 2017-2019.

Tabulka 9: Vývoj ukazatelů zadluženosti Jihostroj a.s.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Celková zadluženost (%)	35,91	34,75	27,47	25,42	28,49	25,20	22,66
Úrokové krytí	8,74	12,00	10,41	16,62	24,54	57,93	128,86

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv, 2021

Tabulka 10 ukazuje, jakých hodnot nabývá v jednotlivých podnicích ukazatel celková zadluženost. V porovnání s firmou Jihostroj a.s. dosahují lepších hodnot podniky Hydac spol. s.r.o. a Hydraulics s.r.o., jelikož jsou jejich hodnoty nižší, což snižuje riziko pro věřitele.

Tabulka 10: Vývoj ukazatele celková zadluženost vybraných podniků v %

Celková zadluženost	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ARGO-HYTOS s.r.o.	65,44	51,80	40,32	26,63	30,99	25,05	24,28
Hydac spol. s.r.o.	25,84	19,42	20,26	10,58	15,64	16,15	14,90
Hydraulics s.r.o.	9,05	9,61	11,46	10,58	11,85	9,37	8,73
CHARVÁT Group s.r.o.	50,96	44,73	37,16	53,36	43,69	38,81	23,67
Technometra a.s.	30,60	31,37	38,71	51,78	48,08	48,68	31,18

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv, 2021

U úrokového krytí je požadováno, aby měl ukazatel vysoké hodnoty. Jak je možné vidět v tabulce 11, podniky CHARVÁT Group s.r.o., Technometra a.s. a částečně ARGO-HYTOS s.r.o. si vedou hůře než sledovaný podnik. Nadále je možné vidět, že Jihostroj a.s. má v průběhu let růstový trend, ale u vybraných podniků se ukazatel nepravidelně mění.

Tabulka 11: Vývoj ukazatele úrokové krytí vybraných podniků

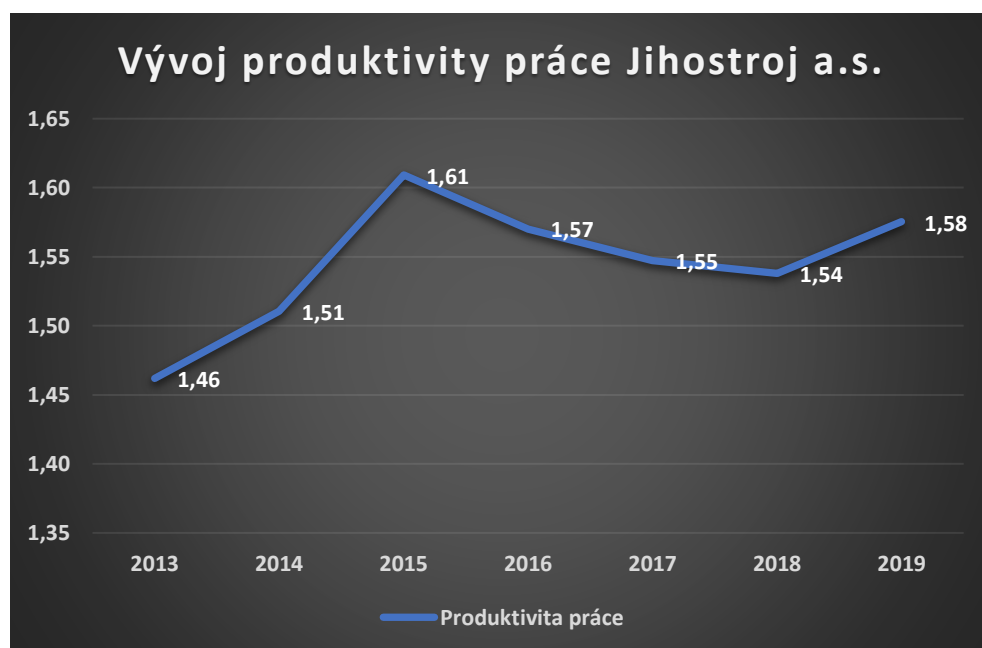
Úrokové krytí	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ARGO-HYTOS s.r.o.	-1,14	4,04	7,43	7,92	755,77	109,41	18,17
Hydac spol. s.r.o.	97,59	122,66	41,46	368,24	266,00	83,64	71,12
Hydraulics s.r.o.	x	x	x	x	x	x	x
CHARVÁT Group s.r.o.	8,27	6,20	11,15	11,46	15,12	26,68	9,16
Technometra a.s.	14,08	12,68	1,17	-7,35	-17,47	2,53	0,97

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv, 2021

3.4.6 Analýza produktivity práce

Pro firemní hodnocení je důležité sledovat, jakým způsobem se vyvíjí produktivita práce, jelikož skrze ni se zjistí výkonnost společnosti. Z grafu 22 lze vyčíst, že nejvyšší hodnota ukazatele představuje rok 2015, následně začala klesat a v posledních dvou letech sledovaného období vzrostla. Ovlivnění ukazatele mohlo mít za příčinu změnu řízení organizace, kvalifikace pracovních sil či nové technologické přístupy.

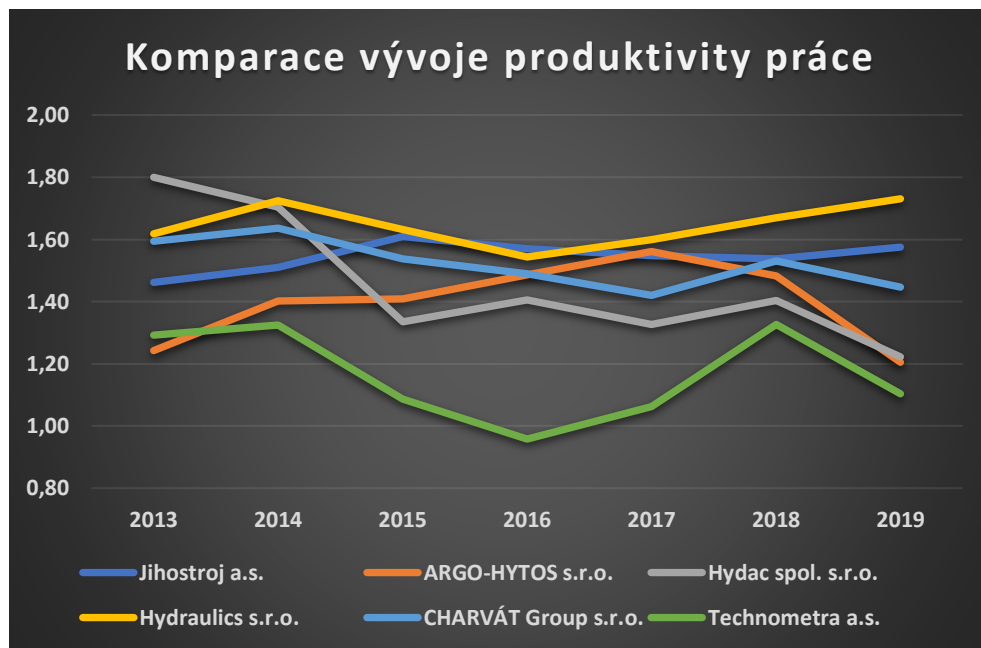
Graf 22: Vývoj produktivity práce Jihostroj a.s.



Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv, 2021

Po srovnání s podniky stejného odvětví na grafu 23, vychází z delšího časového hlediska společnost Jihostroj a.s. nadprůměrně. Jeho hodnoty nekolísají tak radikálně jako například u Hydac spol s.r.o. Dokonce v roce 2016 dosahuje Jihostroj a.s. nejvyšší hodnoty ukazatele v rámci srovnávaných podniků.

Graf 23: Komparace vývoje produktivity práce



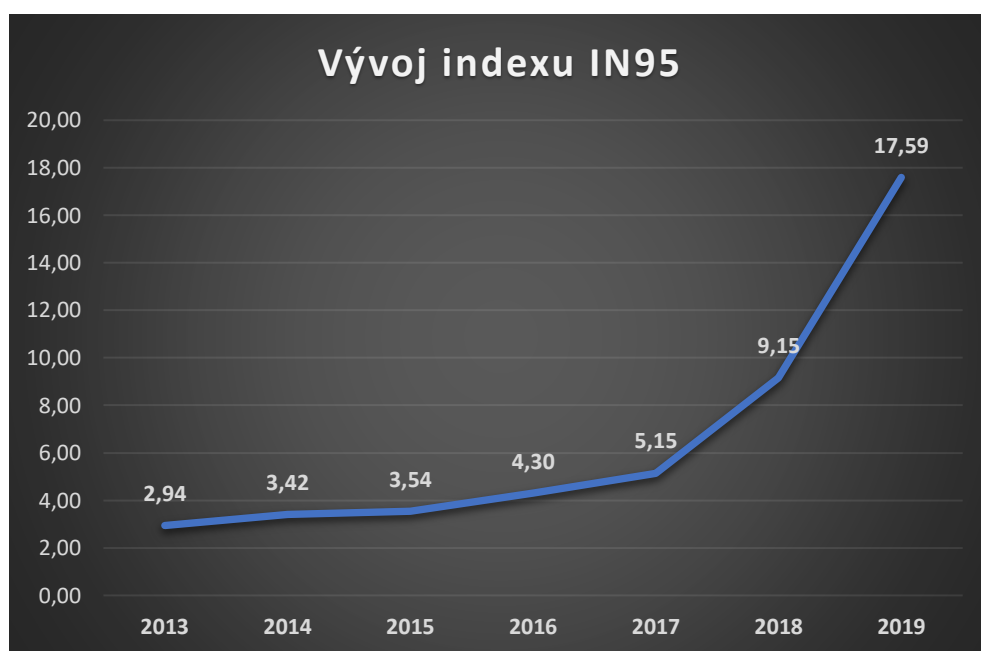
Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv, 2021

3.5 Analýza souhrnných indexů

3.5.1 Výpočet IN95

Index důvěryhodnosti vyhodnocuje finanční situaci českých podniků a jedná se o bankrotní typ modelu. Na grafu 24 je vidět vývoj hodnot modelu za celé sledované období 2013–2019. Pokud je dle autorů modelu hodnota indexu více než 2, kondice podniku je dobrá. Jak lze zpozorovat, index je na počátku téměř na hodnotě 3 a v průběhu celého období roste, což značí dobrý finanční vývoj a nehrozící bankrot.

Graf 24: Výpočet indexu IN95



Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv, 2021

3.5.2 Výpočet modelu Kralickův Quicktest

Model poskytující rychlou možnost ohodnocení podniku s vysokou vypovídací schopností. Na základě čtyř ukazatelů byly vypočteny hodnoty u jednotlivých roků, viz tabulka 12. U všech ukazatelů v každém sledovaném období se známkově ohodnotily jednotlivě zjištěné hodnoty, jak je možné zpozorovat v tabulce 13.

Dle druhé tabulky je kvóta vlastního kapitálu po celou dobu na nejlepší možné úrovni, jelikož má stále ohodnocení 1. U doby splácení dluhu cashflow si podnik vede výborně jen v posledním roce a jeho průměrná známka za tento ukazatel

činí 3,57, což neznačí dobré splácení dluhu. Třetím ukazatelem je cashflow v procentech tržeb. To se pohybuje v podobném hodnocení jako předchozí ukazatel. V posledních dvou letech došlo u ukazatele ke zlepšení, ale jeho hodnota je stále podprůměrná. Jako poslední je uváděna rentabilita aktiv, která se, jak lze v tabulce 13 vidět, pohybuje stále na stejném známkovém ohodnocení, které značí špatný stav ukazatele.

Až na kvótu vlastního kapitálu by se měl podnik zaměřit na zlepšení hodnot všech zbývajících ukazatelů, jelikož dle analýzy modelu došlo ke zjištění, že hodnoty těchto ukazatelů jsou v rámci podniku špatné.

Tabulka 12: Vývoj ukazatelů Kralickova Quicktestu

Ukazatele	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kvóta vlastního kapitálu	64,06	65,20	72,43	74,33	71,40	74,59	77,34
Doba splácení dluhu CF	14,44	20,96	55,75	143,55	10,57	6,12	1,37
Cashflow v % tržeb	4,76	3,23	0,88	-0,36	4,17	5,12	12,06
Rentabilita celkových aktiv	2,88	3,21	1,99	2,00	2,85	3,96	5,24

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv, 2021

Tabulka 13: Známkové hodnocení ukazatelů Kralickova Quicktestu

Známkově ohodnoceno (1-5)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kvóta vlastního kapitálu	1	1	1	1	1	1	1
Doba splácení dluhu CF	4	4	5	5	3	3	1
Cashflow v % tržeb	4	4	4	4	4	3	1
Rentabilita celkových aktiv	4	4	4	4	4	4	4

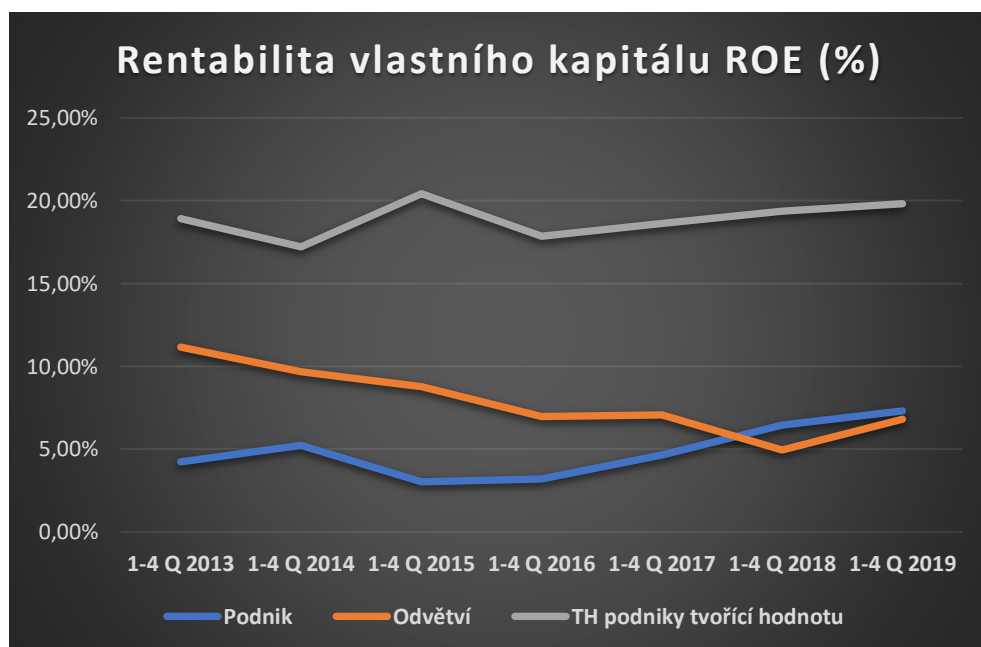
Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv, 2021

3.6 Výpočty Benchmarkingového diagnostického systému finančních indikátorů INFA

Pomocí Benchmarkingového diagnostického systému finančních indikátorů INFA, který je dostupný na stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu, a potřebných dat ze společnosti Jihostroj a. s. se vytvořilo pět následujících grafů. V nich je vyobrazen vývoj pěti různých ukazatelů v komparaci analyzovaného podniku ze stejného odvětví a vybranými podniky TH. Ukazatele byly vybrány na základě vlastního výběru, aby reprezentativně zastoupily důležité skupiny ukazatelů Spread, skupiny ukazatelů Tvorba EBIT a skupiny ukazatelů Dělení EBIT.

Ze skupiny ukazatelů Spread byl vybrán ukazatel rentability vlastního kapitálu, který lze vidět na grafu 25. Vývoj ROE je velkou část sledovaného období pod hodnotami odvětví, ale na přelomu roku 2017/2018 se dostává nad hodnoty odvětví. ROE je klíčovým ukazatelem pro společníky a investory.

Graf 25: Vývoj ROE podniku, odvětví a vybraných podniků

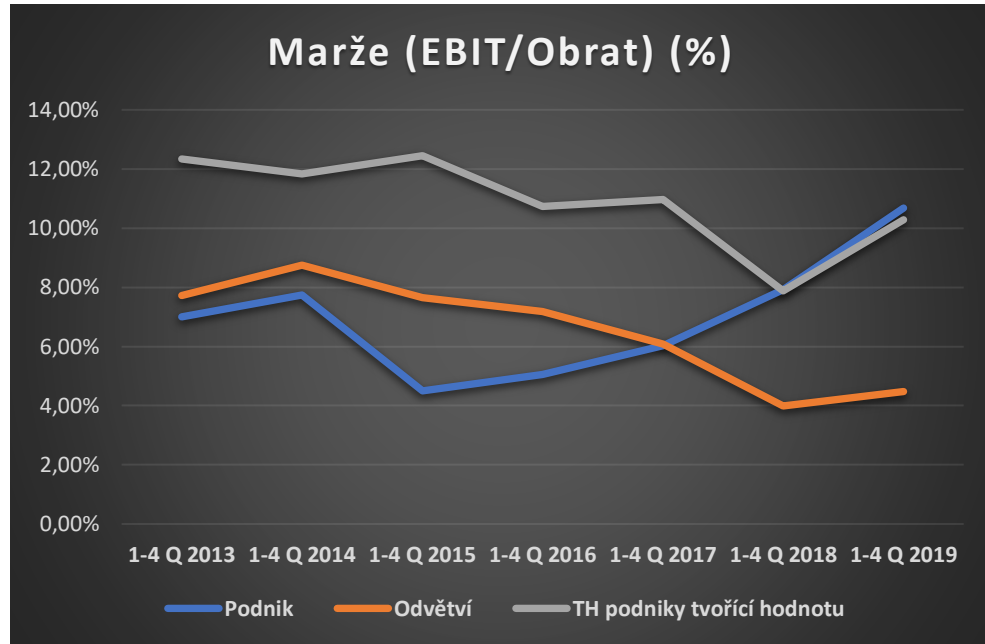


Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z Benchmarkingového diagnostického systému finančních indikátorů INFA z MPO, 2021

V rámci skupiny ukazatelů Tvorby EBIT byly vybrány ukazatele z grafů 26 a 27. Jak je možné vidět na grafu 26, marže analyzovaného podniku se v roce 2017 dostává nad hodnoty odvětví a rapidně stoupá. Dokonce v předposledním

sledovaném roce marže společnosti Jihostroj a.s. začíná převyšovat hodnoty podniků TH. Důvodem růstu marže analyzovaného podniku je především zvyšující se přidaná hodnota.

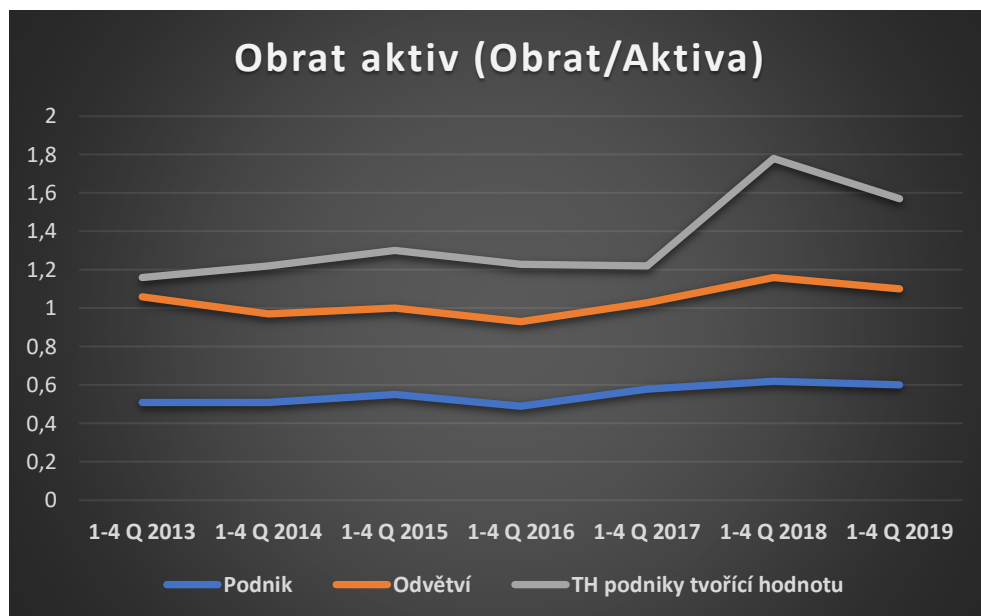
Graf 26: Vývoj marže podniku, odvětví a vybraných podniků



Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z Benchmarkingového diagnostického systému finančních indikátorů INFA z MPO, 2021

Z grafu 27 je očividné, že obrat aktiv podniku se nachází ve zřetelně nižších hodnotách než obrat aktiv v odvětví. V celém sledovaném období se hodnoty podniku i odvětví nijak zásadně nemění. Jihostroj a.s. není schopen ze svých zdrojů získat tolik, kolik by bylo možné.

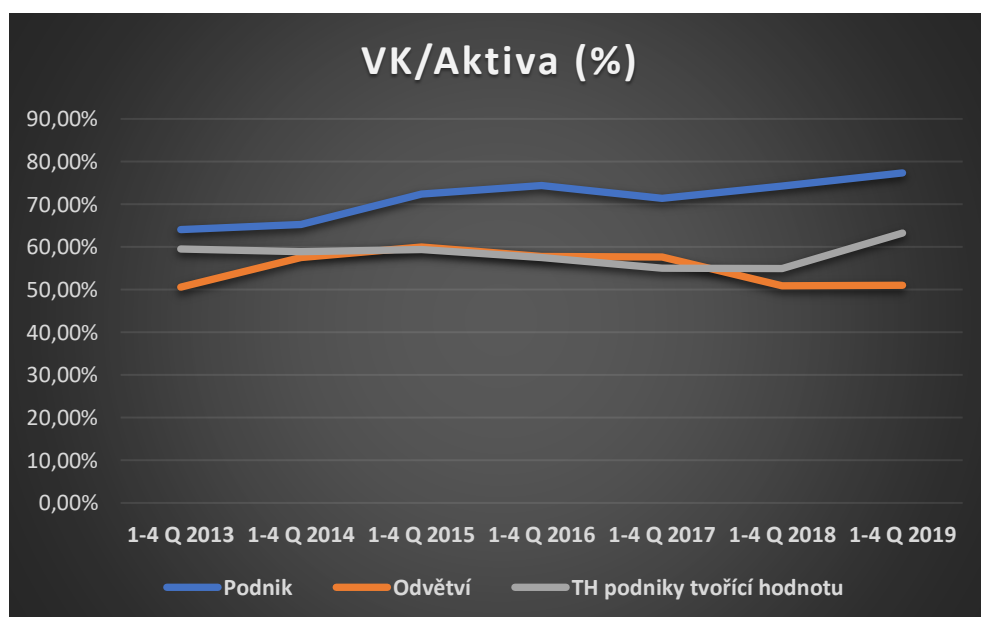
Graf 27: Vývoj obratu aktiv podniku, odvětví a vybraných podniků



Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z Benchmarkingového diagnostického systému finančních indikátorů INFA z MPO, 2021

Další skupinou, která byla zvolena ke komparaci dat, je skupina ukazatelů Dělení EBIT, jež je zaznamenána na grafech 28 a 29. Jak naznačuje graf 28, podnik Jihostroj a.s. disponuje velkým podílem vlastního kapitálu k aktivům. Toto neplatí u odvětví, neboť to využívá více cizího než vlastního kapitálu.

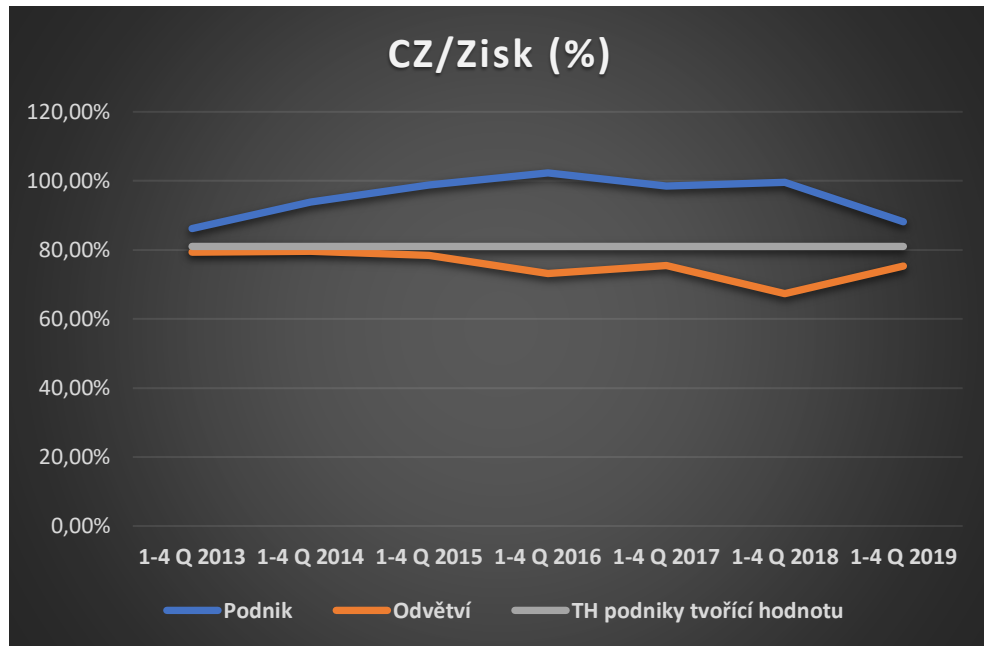
Graf 28: Vývoj VK/Aktiva podniku, odvětví a vybraných podniků



Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z Benchmarkingového diagnostického systému finančních indikátorů INFA z MPO, 2021

Graf 29 ukazuje vývoj ukazatele CZ/Zisk, a jak je možné zaznamenat, analyzovaný podnik je po celou dobu nad hodnotami odvětví i podniků TH. Ukazatel vyjadřuje, jakou část ze zisku si podnik může ponechat.

Graf 29: Vývoj CZ/Zisk podniku, odvětví a vybraných podniků



Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z Benchmarkingového diagnostického systému finančních indikátorů INFA z MPO, 2021

3.7 Doporučení

S ohledem na ekonomickou výkonnost sledovaného podniku a uskutečněnou analýzu jsou v této části formulovány tři oblasti, na které by měl podnik zaměřit svou pozornost. V kontextu s konkurenčními podniky se stav ekonomiky sledovaného podniku pohybuje na průměrné výši a z dlouhodobého hlediska se u něj projevuje růstový trend.

Likvidita

Na základě získaných výsledků z analýz lze usoudit, že podnik nemá krátkodobě špatnou likviditu, ale 2. a 3. stupeň likvidity je razantně ovlivněný rostoucím stavem krátkodobých pohledávek. Vázání velkého množství zdrojů v pohledávkách není dlouhodobě efektivní, a proto by se měl podnik z hlediska dlouhodobého vývoje zaměřit na zlepšení vztahů s odběrateli.

Rentabilita

V dlouhodobé ziskovosti podniku (ROA) je oproti konkurenci možné zaznamenat mezeru, která se pohybuje pod úrovní nejlepších. Zde měla určitý vliv velká investiční aktivita minulých let, což může být z dlouhodobého hlediska konkurenceschopnosti pro podnik pozitivní.

Doba obratu

Podnik dlouhodobě vykazuje vysokou dobu obratu aktiv, a to jak při srovnání s konkurenčními podniky, tak i při porovnání s průměrem odvětví. Ve využívání dlouhodobých aktiv podniku má společnost Jihostroj a.s. stále značné mezery. Naopak u doby obratu zásob se podnik pohybuje na velmi dobré úrovni.

Produktivita práce je u podniku na velmi dobré úrovni s ohledem na značný nárůst mezd v ČR za posledních 5 let. Její případné zvýšení by se mohlo provést například nákupem novějších strojů, které by nahradily některé zaměstnance.

V průběhu let se zvyšuje schopnost hradit náklady cizího kapitálu, což je způsobeno růstem zisku a poklesem cizího kapitálu. Ukazatel úrokového krytí se zvýšil za celou dobu o více jak 120, a to naznačuje pozitivní vývoj. Jeho další nárůst by vypovídal o větší podnikové stabilitě, jelikož by byl podnik schopen bezproblémově platit fixní částku úroku.

4 Závěr

Práce se do hloubky zabývá analýzou ekonomické výkonnosti strojírenského podniku Jihostroj a.s. za období 2013 až 2019, kterou se zjistil výkonnostní stav sledovaného podniku a následně porovnal s konkurenčními firmami. Podniky jsou podobné velikosti a zaměřují se na stejný druh činnosti. K analýze se použily jak absolutní, tak v široké míře i poměrové ukazatele a v návaznosti na ně se vypočítali souhrnné indexy. Nadále se porovnal sledovaný podnik s odvětvím v rámci Benchmarkingového diagnostického systému finančních indikátorů INFA.

Praktická část této práce je rozdělena do pěti oddílů. V prvním je charakterizován analyzovaný podnik v minulých letech a v současnosti. Jako dalšímu je věnována pozornost horizontální a vertikální analýze. Třetí oddíl, který je nejkompexnější, se zabývá vybranými poměrovými ukazateli. Dále se zaměřuje pozornost na analýzu souhrnných ukazatelů, u kterých byl vybrán jeden zástupce od bonitních a bankrotních modelů. Závěrem se práce věnuje Benchmarkingovému diagnostickému systému finančních indikátorů INFA, jež srovnává analyzovaný podnik s odvětvím v několika různých ukazatelích.

Jako první finanční analýza byla provedena horizontální a vertikální analýza rozvahy a výkazu zisku a ztráty. V rámci vertikální analýzy rozvahy se ukázalo, že po celé období docházelo k velkému nárůstu krátkodobých pohledávek. Co se týče poměru pasiv, v podniku převažuje podíl vlastního kapitálu ku cizím zdrojům, a každým rokem se procentuální podíl cizích zdrojů zmenšuje. Vertikální analýza výnosů ukázala, že až na rok 2016 byl růstový trend a největší podíl výnosů tvoří výkony. U vertikální analýzy nákladů byl zjištěn totožný růstový trend.

V oblasti analýzy poměrových ukazatelů bylo nalezeno několik zásadních zjištění. Vývoj zisku firmy se v průběhu sledovaného období zvýšil až o 133 % a od roku 2015 měl stále růstový trend. Komparace rentability vlastního kapitálu a rentability tržeb má téměř podobný vývoj. Oproti konkurenci nemá podnik razantní výkyvy a díky růstu hodnot podniku a poklesu hodnot konkurence má z dlouhodobého hlediska pozitivní vývoj. Za zmínku stojí srovnání likvidity 2. a 3. stupně s vybranými konkurenty, kde jsou hodnoty obou ukazatelů vysoce nad průměrem, což značí špatnou schopnost splácení závazků podniku. Co se týče

ukazatelů aktivity, je záhodné podotknout vývoj doby obratu zásob, který se ve srovnání s ostatními podniky pohybuje v průměru, avšak jeho doba obratu je stále vysoká. Právě vysokou dobu obratu zásob může mít za příčinu vysoká hodnota likvidity 3. stupně. V rámci komparace vývoje produktivity práce je významné poznamenat fakt, že analyzovaný podnik si vede v konkurenčním prostředí nadprůměrně, což obecně naznačuje lepší výkonnost firmy.

Po výpočtu poměrových ukazatelů byly analyzovány souhrnné ukazatele index IN95 a model Kralickova Quicktestu. Index IN95 od počátku období neustále rostl a již od začátku dosahoval hodnoty vyšší než 2, čímž se řadí mezi podniky s dobrým finančním zdravím a nehrozí mu bankrot. Aplikací Kralickova Quicktestu se zjistilo, že by měl podnik věnovat větší pozornost všem ukazatelům kromě kvóty vlastního kapitálu, která dosahuje ideálních hodnot. U ostatních ukazatelů vyšlo najevo, že jsou jejich hodnoty podprůměrné, avšak v posledních letech sledovaného období došlo k jejich částečnému zlepšení.

Na závěr byl využit Benchmarkingový diagnostický systém finančních indikátorů INFA dle MPO, díky kterému se podnik porovnal s odvětvím. Ukazatel rentability vlastního kapitálu podniku se pohyboval až do roku 2017 pod hodnotami odvětví, ale klesající tendence odvětví a růst hodnot u podniku způsobily ke konci sledovaného období obrat. Marže odvětví byla do roku 2017 nad hodnotami podniku, avšak její klesající trend a radikální zlom u podniku v roce 2015 zapříčinil, že hodnoty podniku začaly růst. Při srovnání obratu aktiv se došlo ke zjištění, že podnik má oproti odvětví znatelně nižší hodnoty. Ukazatele vlastní kapitál k aktivům a cizí zdroje k zisku mají hodnoty po celé sledované období vyšší než u odvětví.

Jihostroj a.s. se dá po provedené analýze a následné komparaci považovat za poměrně zdravý podnik, u kterého je nutné nadále dlouhodobě sledovat ekonomickou výkonnost.

I. Summary

The subject of the work „Evaluation and Measurement of a Company Performance“ is focused on evaluating and measuring the financial performance in the chosen company Jihostroj a.s. The main aim of this work is to measure and evaluate the financial performance using selected indicators of classic financial analysis methods. On the basis of established results to try to correct or improve general position of the company. The main source of information for financial analysis are taken from financial statements, which define current and past situation from the financial point of view. The most common company performance indicators are calculated from the officially obtained data of financial statements. The current and past situation of the company is compared from the analyzed periods and the achieved results of the practical part of the thesis. From the preview of the results of particular years, it is possible to determine measures to improve performance.

Key words: financial analysis, financial performance, financial statements, indicators

II. Použitá literatura

1. Kubičková, D., & Jindřichovská, I. (2015). *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. C.H. Beck.
2. Wagner, J. (2009). *Měření výkonnosti: jak měřit, vyhodnocovat a využívat informace o podnikové výkonnosti*. Grada.
3. Mařík, M. (2018). *Metody oceňování podniku: proces ocenění, základní metody a postupy* (Čtvrté upravené a rozšířené vydání). Ekopress.
4. Dvořáček, J., & Slunčík, P. (2012). *Podnik a jeho okolí: jak přežít v konkurenčním prostředí*. C.H. Beck.
5. Černožorský, J., & Teplý, P. (2011). *Základy financí*. Grada.
6. Kislingerová, E. (2010). *Manažerské finance* (3. vyd). C.H. Beck.
7. Knápková, A., Pavelková, D., & Šteker, K. (2013). *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady* (2., rozš. vyd). Grada.
8. Sedláček, J. (2011). *Finanční analýza podniku* (2., aktualiz. vyd). Computer Press.
9. Nenadál, J. (2004). *Měření v systémech managementu jakosti* (2. dopl. vyd). Management Press.
10. Čižinská, R., & Marinič, P. (2010). *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. Grada.
11. Růčková, P. (2015). *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi* (5., aktualizované vydání). Grada Publishing.
12. Zadražilová, D. (1994). *Management obchodní firmy*. Grada.
13. Synek, M. (2011). *Manažerská ekonomika* (5., aktualiz. a dopl. vyd). Grada.
14. Scholleová, H. (2012). *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy* (2., aktualiz. a rozš. vyd). Grada.
15. Kotler, P., & Keller, K. L. (2007). *Marketing management*. Grada.
16. Blažková, M. (2007). *Marketingové řízení a plánování pro malé a střední firmy*. Grada.
17. Vedení společnosti Jihostroj a.s. (2019). *Jihostroj 1919-2019: Sto let průmyslového podniku ve Velešíně*.
18. Gillespie, A. (2013). *Business Economics (2nd Edition)*

19. Grant, J. L. (2003). *Foundations of Economic Value Added (2nd Edition)*. John Wiley.

Internetové zdroje

1. *Jihostroj: Aero technology and hydraulics*. Retrieved November 01, 2020, from <https://www.jihostroj.com/>
2. *Ministerstvo průmyslu a obchodu*. Retrieved March 13, 2021, from <https://www.mpo.cz/>
3. *Ministerstvo průmyslu a obchodu*. Retrieved March 14, 2021, from <https://www.mpo.cz/benchmarking/infa.html>

III. Seznam tabulek, grafů a obrázků

Seznam tabulek

Tabulka 1: Váhy k modelu IN	26
Tabulka 2: Stupnice hodnocení ukazatelů	30
Tabulka 3: Vzorce poměrových ukazatelů	37
Tabulka 4: Stupnice hodnocení ukazatelů	39
Tabulka 5: Poměr složek aktiv v rámci vertikální analýzy	45
Tabulka 6: Poměr složek pasiv v rámci vertikální analýzy	46
Tabulka 7: Vertikální analýza výnosů Jihostroj a.s. v tis. Kč.....	48
Tabulka 8: Vertikální analýza nákladů Jihostroj a.s. v tis. Kč.....	49
Tabulka 9: Vývoj ukazatelů zadluženosti Jihostroj a.s.	61
Tabulka 10: Vývoj ukazatele celková zadluženost vybraných podniků.....	61
Tabulka 11: Vývoj ukazatele úrokové krytí vybraných podniků	62
Tabulka 12: Vývoj ukazatelů Kralickova Quicktestu	65
Tabulka 13: Známkové hodnocení ukazatelů Kralickova Quicktestu	65

Seznam grafů

Graf 1: Diference aktiv horizontální analýzy	42
Graf 2: Diference pasiv horizontální analýzy	43
Graf 3: Diference výkazu zisků a ztráty horizontální analýzy.....	44
Graf 4: Diference nákladů horizontální analýzy	44
Graf 5: Poměr vlastního a cizího kapitálu vertikální analýzy	47
Graf 6: Poměr vybraných složek nákladů.....	48
Graf 7: Vývoj zisku Jihostroj a.s.	50
Graf 8: Komparace vývoje EAT (výsledek hospodaření za účetní období)	51
Graf 9: Vývoj ukazatelů rentability Jihostroj a.s.	52
Graf 10: Komparace vývoje ROE (rentabilita vlastního kapitálu)	52
Graf 11: Komparace vývoje ROS (rentabilita tržeb).....	53
Graf 12: Vývoj ukazatelů likvidity Jihostroj a.s.	54
Graf 13: Komparace vývoje likvidity 1. stupně.....	54
Graf 14: Komparace vývoje likvidity 2. stupně.....	55
Graf 15: Komparace vývoje likvidity 3. stupně.....	56
Graf 16: Vývoj obratu celkových aktiv Jihostroj a.s.	57
Graf 17: Vývoj ukazatelů aktivity Jihostroj a.s.	58
Graf 18: Komparace vývoje doby obratu aktiv	58
Graf 19: Komparace vývoje doby obratu pohledávek.....	59
Graf 20: Komparace vývoje doby obratu závazků	60
Graf 21: Komparace vývoje doby obratu zásob	60
Graf 22: Vývoj produktivity práce Jihostroj a.s.	62
Graf 23: Komparace vývoje produktivity práce	63
Graf 24: Výpočet indexu IN95	64

Graf 25: Vývoj ROE podniku, odvětví a vybraných podniků	66
Graf 26: Vývoj marže podniku, odvětví a vybraných podniků	67
Graf 27: Vývoj obrátu aktiv podniku, odvětví a vybraných podniků.....	68
Graf 28: Vývoj VK/Aktiva podniku, odvětví a vybraných podniků	68
Graf 29: Vývoj CZ/Zisk podniku, odvětví a vybraných podniků.....	69

Seznam obrázků

Obrázek 1: Členění poměrových ukazatelů	19
---	----

IV. Seznam příloh

Příloha 1: Rozvaha podniku Jihostroj a.s. 2013-2019, Aktiva	79
Příloha 2: Rozvaha podniku Jihostroj a.s. 2013-2019, Pasiva.....	82
Příloha 3: Výkaz zisků a ztráty Jihostroj a.s. 2013-2019.....	84

V. Přílohy

Příloha 1: Rozvaha podniku Jihostroj a.s. 2013-2019 v tis. Kč, Aktiva

Označení	TEXT	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	AKTIVA							
	Celkem	1144110	1183883	1193454	1235482	1136005	1163782	1282002
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0	0	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek	611680	631255	626288	619582	594756	645910	617843
B. I.	<i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>	148083	152263	148474	147544	144052	142458	129672
B. I. 1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	48455	43239	51090	55073	48561	105842	118324
B. I. 2.	Software	2152	2044	1543	1288	833	4338	2998
B. I. 3.	Ocenitelná práva	2811	3674	3277	4168	2483	2086	1689
B. I. 4.	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0	0	0
B. I. 5.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	93294	103306	92564	88303	92175	30053	6584
B. I. 6.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	1371	0	0	0	0	0	0
B. II.	<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>	248122	262484	258759	267967	271213	289825	278310
B. II. 1.	Pozemky	4240	4234	4251	4250	4250	4250	4250
B. II. 2.	Stavby	114742	103635	114226	113348	128077	131624	123962
B. II. 3.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	113150	130989	127325	111791	110731	149064	115589
B. II. 4.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	4474	4152	3678	3165	2578	2120	2374
B. II. 5.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	9868	9752	8347	35413	18905	2767	14001
B. II. 6.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	1648	9722	932	932	6672	2767	18134

B. II. 7.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	0	0	0	0	0	0	0
B. III.	<i>Dlouhodobý finanční majetek</i>	215475	216508	219055	204071	179491	213627	209861
B. III. 1.	Podíly-ovládaná osoba	209411	211843	214515	199529	174599	209209	194254
B. III. 2.	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	0	0	0	0	0	0	0
B. III. 3.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	6064	4665	4540	4542	4892	4418	4274
B. III. 4.	Půjčky a úvěry-ovládané nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0	0	0
B. III. 5.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0	0	0
B. III. 6.	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0	0	0
B. III. 7.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0	0	0
C.	Oběžná aktiva	531501	551151	560202	614353	540257	512909	658596
C. I.	<i>Zásoby</i>	141787	148641	159193	160496	160366	165325	146702
C. I. 1.	Materiál	67402	76773	79946	76669	80020	85867	73302
C. I. 2.	Nedokončená výroba a polotovary	63209	61595	67628	70225	72528	71574	69091
C. I. 3.	Výrobky	10610	9822	10856	13208	7421	7190	3983
C. I. 4.	Poskytnuté zálohy na zásoby	566	451	763	394	397	694	326
C. II.	<i>Dlouhodobé pohledávky</i>	236083	233583	260083	274975	143445	114163	128662
C. II. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	0	0	0	0	0	0	0
C. II. 2.	Pohledávky-ovládaná nebo ovládající osoba	220638	220638	249638	249638	140000	110000	124980

C. II. 3.	Pohledávky- podstatný vliv	0	0	0	0	0	0	0
C. II. 4.	Pohledávky za společníky, členy družstva a účastníky sdružení	0	0	0	0	0	0	0
C. II. 5.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	15445	7945	445	445	445	445	445
C. II. 6.	Dohadné účty aktivní	0	5000	10000	24892	0	718	237
C. II. 7.	Jiné pohledávky	0	0	0	0	3000	3000	3000
C. II. 8.	Odložená daňová pohledávka	0	0	0	0	0	0	0
C. III.	<i>Krátkodobé pohledávky</i>	142005	168120	134357	174470	204436	164711	221021
C. III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	121057	125435	114823	134548	131204	139970	165476
C. III. 2.	Pohledávky- ovládaná nebo ovládající osoba	8314	31144	9768	38034	2814	7821	12335
C. III. 3.	Pohledávky- podstatný vliv	0	0	0	0	0	0	0
C. III. 4.	Pohledávky za společníky, členy družstva a účastníky sdružení	0	0	0	0	0	0	0
C. III. 5.	Sociální zabezpečení	0	0	0	0	0	0	0
C. III. 6.	Stát-daňové pohledávky a dotace	2624	2013	956	1200	228	0	0
C. III. 7.	Ostatní poskytnuté zálohy	7600	7587	7596	209	232	148	352
C. III. 8.	Dohadné účty aktivní	0	0	0	0	0	0	0
C. III. 9.	Jiné pohledávky	2410	1941	1214	479	33166	16772	42858
C. IV.	<i>Krátkodobý finanční majetek</i>	11626	807	6569	4412	32010	68710	162211
C. IV. 1.	Peníze	422	303	339	345	320	206	370
C. IV. 2.	Účty v bankách	11204	504	6230	4067	31690	68504	161841
C. IV. 3.	Požizovaný krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0	0	0	0

D. I.	Časové rozlišení	929	1477	6964	1547	992	4963	5563
D. I. 1.	Náklady příštích období	687	1098	6742	1547	798	4183	4541
D. I. 2.	Komplexní náklady příštích období	0	0	0	0	0	0	0
D. I. 3.	Příjmy příštích období	242	379	222	0	194	780	1022

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvahy, 2021

Příloha 2: Rozvaha podniku Jihostroj a.s. 2013-2019 v tis. Kč, Pasiva

Označení	TEXT	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	PASIVA							
	Celkem	1144110	1183883	1193454	1235482	1136005	1163782	1282002
A.	Vlastní kapitál	732884	771944	864370	918312	811089	868063	991483
A. I.	<i>Základní kapitál</i>	1200000	900000	900000	600000	600000	600000	600000
A. I. 1.	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly	0	0	0	0	0	0	0
A. I. 2.	Změny základního kapitálu	0	0	0	0	0	0	0
A. II.	<i>Kapitálové fondy</i>	-274923	-276266	-210048	50 623	122675	124201	158589
A. II. 1.	Emisní ážio	63972	63972	63972	63972	63972	63972	63972
A. II. 2.	Ostatní kapitálové fondy	0	0	0	300000	388860	388860	388860
A. II. 3.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	-338895	-340238	-274020	-249377	-266185	-264659	-230271
A. II. 4.	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách	0	0	0	0	0	0	0
A. III.	<i>Fondy ze zisku</i>	103413	104965	106984	108307	324	312	313
A. III. 1.	Zákonný rezervní fond	103100	104655	106676	107987	0	0	0
A. III. 2.	Statutární a ostatní fondy	313	310	308	320	324	312	313
A. IV.	<i>Výsledek hospodaření minulých let (+/-)</i>	-326687	2839	41223	66123	-13663	23939	96109
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	0	2839	41223	66123	6537	44318	99957

A. IV. 2.	Neuhrazená ztráta minulých let	-326687	0	0	0	0	-20379	-3848
A. V.	<i>Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)</i>	31081	40406	26211	29287	37781	55639	72500
B.	Cizí zdroje	410858	411342	327824	314042	323601	293296	290471
B. I.	<i>Rezervy</i>	0	0	0	0	20200	0	9650
B. I. 1.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	0	0	0	0	0	0	0
B. I. 2.	Rezervy na důchody a podobné závazky	0	0	0	0	0	0	0
B. I. 3.	Rezerva na daň z příjmů	0	0	0	0	0	0	0
B. I. 4.	Ostatní rezervy	0	0	0	0	0	0	0
B. II.	<i>Dlouhodobé závazky</i>	15664	18299	18629	230752	222902	210571	210636
B. II. 1.	Závazky z obchodních vztahů	0	0	0	0	0	0	0
B. II. 2.	Závazky-ovládaná nebo ovládající osoba	2500	2550	2550	0	0	0	0
B. II. 3.	Závazky-podstatný vliv	0	0	0	0	0	0	0
B. II. 4.	Závazky ke společníkům	0	0	0	0	0	0	0
B. II. 5.	Dlouhodobé přijaté zálohy	0	0	0	0	0	0	0
B. II. 6.	Vydané dluhopisy	0	0	0	0	0	0	0
B. II. 7.	Dlouhodobé směnky k úhradě	0	0	0	0	0	0	0
B. II. 8.	Dohadné účty pasivní	0	0	0	0	0	0	0
B. II. 9.	Jiné závazky	22	8	8	8	8	8	8
B. II. 10.	Odložený daňový závazek	13092	15741	16071	15411	15961	16230	16295
B. III.	<i>Krátkodobé závazky</i>	149637	105969	77062	83290	80499	82725	70185
B. III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	54360	50935	53363	43316	51777	48535	42580
B. III. 2.	Závazky-ovládaná nebo	0	0	0	0	0	0	0

	ovládající osoba							
B. III. 3.	Závazky-podstatný vliv	0	0	0	0	0	0	0
B. III. 4.	Závazky ke společníkům	0	0	0	0	0	0	0
B. III. 5.	Závazky k zaměstnancům	10937	10534	10696	10712	11321	12287	12813
B. III. 6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	5972	5969	6110	5836	6324	7036	7422
B. III. 7.	Stát-daňové závazky a dotace	1946	1392	1564	1688	1847	4684	4347
B. III. 8.	Krátkodobé přijaté zálohy	0	52	255	233	291	2997	927
B. III. 9.	Vydané dluhopisy	0	0	0	0	0	0	0
B. III. 10.	Dohadné účty pasivní	428	373	351	351	425	7058	1954
B. III. 11.	Jiné závazky	75994	36709	4623	31341	114	128	142
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	245557	287074	232133	223733	215333	194333	194333
B. IV. 1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	232657	251984	223733	215333	206933	194333	194333
B. IV. 2.	Krátkodobé bankovní úvěry	12900	35090	8400	8400	8400	0	0
B. IV. 3.	Krátkodobé finanční výpomoci	0	0	0	0	0	0	0
C. I.	Časové rozlišení	368	597	1260	3128	1315	2432	48
C. I. 1.	Výdaje příštích období	368	597	1260	75	38	89	48
C. I. 2.	Výnosy příštích období	0	0	0	3053	1277	2334	0

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rozvahy, 2021

Příloha 3: Výkaz zisku a ztráty Jihostroj a.s. 2013-2019 v tis. Kč

Označení	TEXT	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
I.	Tržby za prodej zboží	0	0	0	0	0	0	0
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	0	0	0	0	0	0	0
+	Obchodní marže	0	0	0	0	0	0	0
II.	Výkony	600729	620722	667378	603287	662174	717445	775500
II. 1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	581140	606964	652168	603287	662174	717445	775500

II. 2.	Změna stavu vnitropodnikových zásob vlastní činnosti	-8392	-2401	7067	-4949	3484	1185	5690
III. 3.	Aktivace	27981	16159	8143	-14767	-9649	-6797	-6880
B.	Výkonová spotřeba	281559	278982	287571	259515	286316	313654	326473
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	222505	217797	221580	194706	223387	243961	259196
B. 2.	Služby	59054	61185	65991	64809	62929	69693	67278
+	Přidaná hodnota	319170	341740	379807	363488	382023	409403	450217
C.	Osobní náklady	218326	226235	236013	231491	246913	266209	285807
C. 1.	Mzdové náklady	159589	165297	172956	170470	181663	195953	210552
C. 2.	Odměny členům orgánů společnosti	800	800	800	800	800	800	800
C. 3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	55088	57066	59347	61021	65250	70256	75255
C. 4.	Sociální náklady	2849	3072	2910	2986	0	0	0
D.	Daně a poplatky	1369	1592	1573	2174	0	0	0
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	46962	55621	61910	59181	59746	61426	63037
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	10757	12003	9140	15045	6803	7238	19993
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	1190	1584	1217	2373	990	0	3849
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti	-78	538	-281	-766	-97	-380	-191
IV.	Ostatní provozní výnosy	12726	13909	3952	4858	14342	13993	25048
H.	Ostatní provozní náklady	26218	25784	29610	20105	17309	20089	23857
V.	Převod provozních výnosů	0	0	0	0	0	0	0
I.	Převod provozních nákladů	0	0	0	0	0	0	0
*	Provozní výsledek hospodaření	48666	56298	62857	68522	72494	75052	102755
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	0	0	2640	0	0	0	0
J.	Prodané cenné papíry a podíly	0	0	5035	0	0	0	0
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	306	281	217	255	259	259	247

VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	0	0	0	0	0	0	0
K.	Náklady z finančního majetku	0	0	0	0	0	0	0
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	0	0	0	0	0	0	0
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	0	0	18484	0	0	0	0
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	0	0	0	0	0	0	0
X.	Výnosové úroky	206	134	180	116	87	120	2061
N.	Nákladové úroky	4658	3915	2822	1833	1628	982	643
XI.	Ostatní finanční výnosy	9841	10104	12072	9299	3596	10244	7266
O.	Ostatní finanční náklady	18294	19847	25084	17878	36477	28785	29470
XII.	Převod finančních výnosů	0	0	0	0	0	0	0
P.	Převod finančních nákladů	0	0	0	0	0	0	0
*	Finanční výsledek hospodaření	-12599	-13243	-36316	-39895	-34163	-19144	-20539
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	4986	2649	330	-660	550	269	9716
Q. 1.	–splatná	-33	0	0	0	0	0	9650
Q. 2.	–odložená	5019	2649	330	-660	550	269	66
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	31081	40406	26211	29287	37781	55639	72500
XIII.	Mimořádné výnosy	0	0	0	0	0	0	0
R.	Mimořádné náklady	0	0	0	0	0	0	0
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	0	0	0	0	0	0	0
S. 1.	–splatná	0	0	0	0	0	0	0
S. 2.	–odložená	0	0	0	0	0	0	0
*	Mimořádný výsledek hospodaření	0	0	0	0	0	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období	31081	40406	26211	29287	37781	55639	72500
***	Výsledek hospodaření před zdaněním	36067	43055	26541	28627	38331	55908	82216
	Kontrolní číslo	2809368	2925018	3052124				

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výkazu zisku a ztráty, 2021